Anul al 50-lea · 6 Pagini · EXEMPLARUL In Tara: 3 Lei, In Străinătate: 6 Lei · 6 Pagini · No. 270 Marţi 3 Octomb[illegible] 1933

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. No. 126228/933

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni. Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80. In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI are numerele: 3-1370, 3-1371, 3-1372, 3-1373, 3-1374, 3-5643.

ABONAMENTE „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Un abuz

In seria distrugerilor operate în numele economiilor inexorabile are trista perspectivă să intre şi Conservatorul din Cernăuţi.

Ne-am făcut deunăzi ecoul protestelor impresionante din Bucovina şi continuăm să sperăm că până în cele din urmă el va fi salvat.

Este greu de presupus că ar putea să rămână nemişcate sufletele de unde purced asemenea proecte, urâte şi ingrate.

Shakespeare a spus, că inferioritatea omului se măsoară şi după gradul indiferenţei sale faţă de muzica sublimă. Iată o diagnoză justă a unora din manifestaţiunile regimului actual.

Vânturătorii de vorbe şi de banchete în vremea când se cer fapte şi înfrânări, ar putea oare să priceapă şi mai ales să simtă ce destrămare sufletească ar pricinui desfiinţarea unui aşezământ de cultivare a muzelor în lumea unde a dăinuit şi a fost îndrăgit atâta timp?

Populaţiunea din Bucovina are muzica în firea sa tot atât de înrădăcinată ca întreg poporul român.

In ea şi-a tradus mai mult decât în orice accentele de jale ale suferinţelor istorice şi entuziasmul redeşteptărilor, speranţelor şi realizărilor glorioase.

Ea a avut interpreţi de frunte cari i-au pus în valoare frumuseţea.

In această operă naţională, Conservatorul din Cernăuţi a avut, mai ales în timpul din urmă, un relief ce trebuia să fie accentuat, nu retezat.

Oraş vechi, impunător, cu aureolă culturală tradiţională, ce vină să aibă el. ca să i se aplice această pedeapsă crudă, smulgerea unei podoabe atât de scumpe?

Cum s'ar putea califica o asemenea nedreptate, un asemenea abuz contra celui mai elementar respect al cuceririlor artistice plătite cu sacrificiile generaţiilor?

Educaţia tineretului in statele vecine şi la noi

— Utopiile pacifiste şi spiritul războinic —

D. von Neurath, ministrul de externe al Germaniei, a declarat în ziua de 15 Septembrie a. c., corespondenţilor ziarelor străine, la Berlin:

„Germania vrea pacea şi nu războiul; ea vrea o pace constructivă, în interior şi în exterior..."

Dar, a adăogat:

„Trebue să se înţeleagă în strălnătate, că poporul german are dreptul să lupte din toate forţele sale împotriva acestui spirit dela Versailles".

Să vedem acum cum înţelege Germania, în interior, să aplice formula d-lui von Neurath: „Germania vrea pacea şi nu războiul".

In această ţară s'a introdus, în toate şcolile, un manual aprobat de guvern, intitulat „Wehrwissenschaft" (ştiinţa militară), întocmit de Ewald Banse.

Prima ediţie din această carte, destinată tineretului şcolar german, a fost tipărită în 1932, — sub regimul trecut. In prefaţa ediţiei a II-a, scrisă în ziua aniversării „ruşinosului verdict dela Versailles", autorul spune că această carte va contribui la educaţia tineretului şi a tuturor claselor populaţiunii, care trebue să fie instruite şi iniţiate adânc în arta războiului.

D. Ewald Banse stăruie, în special, asupra educaţiei militare a elevilor, cari din cea mai fragedă vârstă, — din primele clase, — trebue să fie convinşi de importanţa şi rostul războiului, de datoria fiecărui german de a fi bun soldat.

Intrând în materie, autorul acestui manual defineşte şi justifică războiul, ba chiar îl consideră drept un scop în sine, iar nu ca mijloc de a impune o politică.

El face apologia războiului distructiv şi constructiv, în acelaş timp.

„Războiul — scrie Banse — este un fenomen natural, care n'are nimic extraordinar în'trinsul nimic criminal; de aceea nu poate fi considerat un păcat împotriva umanităţii"; el este „baia de oţel purificatoare", „terenul cel mai favorabil sufletului uman pentru a manifesta forţele şi bogăţiile sale".

După apologetică, urmează iniţierea elevului în materie, printr'o metodă specific germană, care prezintă un interes remarcabil.

Elevul german trebue să se obişnuiască a considera spaţiul sub cele trei dimensiuni — lungimea, lărgimea şi înălţimea — ca teatru de război, în care se pot desfăşura operaţiuni militare. A patra dimensiune presupusă existenţă de fiziciani, nu prezintă nici un interes în această materie. Aşa dar, pentru orice tânăr german, spaţiul cu cele trei dimensiuni nu poate fi conceput decât numai ca teatru de război.

Cum se potriveşte declaraţia d-lui von Neurath — „Germania vrea pacea şi nu războiul" — cu educaţia militară, numai în vederea războiului de mâine, dată tineretului german?

Cum şi în Ungaria, ca şi în Bulgaria, tineretul din aceste ţări este preparat în acelaş spirit, întrebăm:

Se mai poate tolera şi încuraja, în învăţământul nostru public, literatura pacifistă? Se mai poate aplica în şcoli, programul propus, acum câtva timp, la Geneva, dar care nu e aplicat nicăeri?

Să fim pătrunşi de importanţa ce o prezintă educaţia naţională şi militară a tineretului şi să înlăturăm utopiile periculoase.

———xxx✱xxx———

Logodnă princiară

PRINCIPESA ELISABETA a Greciei, a cărei logodnă cu contele bavarez Toering, a fost anunţată de curând.

Lupta intre comitagii bulgari şi jandarmii iugoslavi

— Şeful bandei a fost împuşcat —

Belgrad, 30 (Rador). — Un grup de 15 comitagii bulgari, care în ziua de 26 Septembrie a aşezat maşina infernală găsită la Ghevgheli şi a cărei explozie a costat viaţa a două persoane, rănind pe alte 5, a găsit, eri seară, în împrejurimile oraşului Ghevgheli pe un ţăran iugoslav pe care l-a obligat să-i servească de călăuză.

Conduşi de ţăran, comitagii au aşezat pe linia ferată Udovo-Ghevgheli o altă maşină infernală. Paznicul liniei ferate prinzând de veste, a tras asupra lor mai multe focuri de armă, silindu-i să fugă.

In apropiere de satul Stoikovoţ, comitagii au fost întâmpinaţi de o patrulă a miliţiei locale, care a început lupta cu bandiţii. Şeful comitagiilor a fost ucis. Numele lui este Mandalov, iar la percheziţia făcută vadavrului s'au găsit diferite arme şi muniţiuni.

Ca şi toţi ceilalţi membri ai bandei, Mandalov era îmbrăcat într'o uniformă a armatei iugoslave.

Maşina infernală care a fost demontată de autorităţi poartă inscripţia: „Sofia. Sfinţii Ciril şi Metodiu 42".

Urmărirea comitagiilor continuă. Prima anchetă a stabilit că bandiţii bulgari au trecut frontiera greco-bulgară şi au pătruns pe teritoriul iugoslav prin Grecia.

Pod de cale ferată aruncat în aer de comitagii

Atena, 30 (Ullstein).— Comandamentul corpului IV armată a primit ştirea că podul de cale ferată de peste Vardar dela Miroftas, situat pe teritoriul iugoslav, la 5 kilometri înainte de graniţa greacă, a fost aruncat în aer de un grup de comitagii.

Peste câteva minute, urma să treacă peste pod Simplonul.

Se crede că cu ocazia aruncării podului în aer au fost şi victime omeneşti.

SERBAREA SECERIŞULUI IN HANOVRA

VOR PARTICIPA ŞI DIPLOMAŢI STRAINI

Berlin, 30 (Rador). — 23 de şefi de misiuni diplomatice din Berlin vor pleca mâine cu un tren special la Hameln, în provincia Hanovra, unde vor asista, ca oaspeţi ai guvernului, la marea serbare a secerişului, pe dealul Bueckeberg.

Printre aceşti şefi de misiune se află şi miniştrii Bulgariei, Greciei, României şi Iugoslaviei.

———xox———

Două maşini infernale pe linia ferată intre Zagreb şi Ljubliana

Belgrad, 30 (Ullstein). —*Eri, au fost găsite pe linia ferată Zagreb-Ljubliana, lângă Zwidani Most, două maşini infernale de origină străină.*

Maşinile infernale au fost descoperite la timp şi îndepărtate de pe linie, înainte de a exploda.

———xox———

CONDAMNAT LA MOARTE

Paris, 30 (Rador). — Curtea cu juraţi din Le Mans a condamnat la moarte pe Cristine Papin, iar pe sora acesteea la 10 ani muncă silnică pentru crima de a fi asasinat pe stăpâna lor şi pe fiica acesteea.

———xox———

Nucleee iredentiste în Dobrogea de Sud

Constanţa, 30 Sept.

O descoperire senzaţională s'a făcut, în cursul acestei săptămâni, în Dobrogea de Sud.

După o muncă de aproape două luni, autorităţile româneşti din această regiune, însărcinate cu paza vieţei şi avutului locuitorilor, au descoperit peste 90 de nuclee iredentiste ale ogarnizaţiei V. D. R. O., din Rusciuk, al căror număr de membri trece de 50.000.

In legătură cu această descoperire, au fost deasemenea identificate peste 110 filiale ale organizaţiei comuniste D. R. O., al cărei centru se află la Viena.

Faţă de această descoperire, autorităţile au luat drastice măsuri ca orice activitate a acestor organizaţiuni, să fie împiedicată.

Legiunea de jandarmi Durostor a raportat autorităţilor superioare, că organizaţia D. R. O. comunistă, din Silistra, a luat conducerea comunităţi bulgare, preşedinte fiind ales Iordan Lefterof, cunoscut comunist.

Unde mergem, unde mergem?

O doamnă din cea mai bună societate bucureşteană, care a fost astăvară la Paris, îmi spunea alaltăeri:

— Unde o să ajungem şi incotro mergem? Am fost acum două luni la Paris şi acolo o doamnă româncă, care locueşte de multă vreme în capitala Franţei, o femee de mare însemnătate, mi-a spus: „Noi românii ne bucurăm acum de-o reputaţie execrabilă atât în Franţa cât şi în Anglia, în Italia, în Germania, şi aşa mai departe". Şi a adăogat: „Să spui că eşti grecoaică, sârboaică, sau altceva, dar numai româncă să nu spui că ai fi".

Fireşte, mai întâi m'am indignat, dar, după aceea am urmat sfatul ce mi s'a dat şi am spus acolo că sunt grecoaică.

Iţi vine să crezi că este un vis urât, dar este realitatea. Regimul nemai pomenit sub care stă îngenunchiată România, ne-a creat această situaţie. Limbile stau amorţite în gurile cari nu pot vorbi tot ceeace auzi şi tot ceeace ştii.

Stăm cu toată nesiguranţa deasupra capetelor, ţara, dusă la voia întâmplări pe valuri, când furioase, când de o linişte înşelătoare, aşteaptă, cu frigurile nerăbdării în vine, să vadă ziua liberării.

Unde merge România?, se întreabă tot românul şi toate româncele cari au cultul patriei în suflet. Unde merge România care alunecă pe nesimţite, la cârmă cu un regim care a ajuns cea mai primejdioasă dintre nenorociri: batjocora?

Că acest guvern va cădea cât de curând, ştim bine. Lângă căpătâiul bolnavului, care aiurează prin vedenii înflorite, nu mai stau acum doctorii cari l-au părăsit, stau numai duhovnicii, însă cu căderea unui guvern rău nu se îndreaptă o stare rea. Cade guvernul foarte repede, e sigur, dar cade şi regimul? Iată marea întrebare.

Dacă după ceeace avem astăzi va urma un alt guvern la fel, dacă nici increderea ţării, nici increderea străinătăţii nu vor putea fi câştigate, atunci mai bine să rămână mortăciunea pe loc. Cel puţin printre gândurile negre şi lacrămile unui popor bătut de năpasta cea mare, vor rânji, din când în când, şi râsetele dispreţului.

Am lăsat să treacă, neimpănate cu biciuirile noastre, sfârâiile dela Sinaia; am pus jos condeiul. Dar acest răgaz l-am dăruit pentru memoria acelora cari nu sunt întru nimic vinovaţi pentru nenorocirile noastre de astăzi. Să doarmă în linişte — deşi moartea nu are nici linişte, nici supărări, fiindcă n'are conştiinţă, — aceia cari au clădit palate şi o ţară liberă pentru poporul român. Dar care este astăzi starea acestei ţări şi a poporului acesta?

Frumoasă ţară, bogată ţară, blând şi mândru popor, cu ţărani ale căror şale nu se încovoaie niciodată, afară de muncile câmpului; toţi străinii cari vin să ne vadă stau increminiţi, cuceriţi de frumuseţea firei şi de maiestatea firilor, însă mai este şi viermele care roade neîncetat acest trup atât de sănătos.

Este banda celor cari se îngraşă neîncetat din rodul României, oamenii comisioanelor, ai sperţului, ai cumulului.

Azi în ţară ne-am hirşit şi rabdă un popor întreg, dar lumea cinstită din afară începe să ne întoarcă spatele.

Dar ochii României nu sunt obicinuiţi cu această privelişte. Unde mergem, unde mergem?..

CONSTANTIN BACALBAŞA

Tragica întâmplare a unei orfane

— Ea inghite un şarpe —

Focşani, 30 Sept.

Văduva de război Dumitra Răducan, din Mera, s'a prezentat d-lui maior invalid Cristopol, preşedintele filialei mutilaţilor de război din localitate, rugându-l să intervină ca fata ei Polixenia, în vârstă de 18 ani, şă fie internată în spital, întru cât suferă de stomac. Supusă unui amănunţit examen medical, s'a constatat că fata are în stomac un şarpe viu. Se vor face operaţiile necesare pentru eliminarea lui.

Fata a declarat că nu ştie când a înghiţit şarpele; spune, că acum două luni a dormit pe câmp şi atunci a simţit că i-a intrat ceva în gură, dar nu şi-a dat seama ce este.

Oaspeţi polonezi la ziarul nostru

D. Bobkowschi (x) directorul căilor ferate polone din Cracovia, eri la ziarul nostru, împreună cu ceilalţi funcţionari şi cu d. Ciugulescu (xx) inspector de mişcare regionala Iaşi

Cu ocazia vizitei funcţionarilor din direcţia c. f. r. Iaşi la Cracovia în luna Iulie a. c., directorul căilor ferate polone din Cracovia, a sugerat idea ca 100 de copii de-ai funcţionarilor de cale ferată din Polonia să vie în fiecare an să stea o lună în ţară la noi, în schimbul a 100 de copii ai ceferiştilor cari vor petrece o lună în Polonia.

In urma expunerii făcută de inspectorul de mişcare din Iaşi d. Romulus Ciugulescu, d. director general al Casei muncii c. f. r. a acceptat acest schimb.

In acest scop a sosit zilele trecute în Capitală d. inginer Bobkowski, directorul căilor ferate polone din Cracovia, împreună cu trei funcţionari poloni.

Ieri, d. director Bobkowski, însoţit de d. Ciugulescu şi de funcţionarii poloni a vizitat palatul ziarului nostru şi atelierele tipografice, exprimându-şi admiraţia pentru modul cum sunt utilate aceste ateliere.

Salutul german provoacă incurcături

Berlin, 30 (Rador). — *Salutul german, care constă în ridicarea braţului, a fost impus tuturor funcţionarilor Statului. Aceasta a avut unele rezultate neaşteptate.*

Agenţii cari supravegheazâ circulaţia la încrucişările de străzi, salutând astfel, au văzut oprindu-se automobilele cari interpretau salutul ca un ordin de oprire.

Spre a evita în viitor asemenea neînţelegeri ministrul de interne al Prusiei a interzis agenţilor de circulaţie să mai folosească în timpul serviciului salutul german.

———xxx✱xxx———

CONFISCĂRI DE ARME IN GERMANIA

Berlin, 30 (Rador). — In cursul arestărilor din Recklinghausen (Westfalia) au fost confiscate numeroase arme, muniţiuni, precum şi 20 livre de explozibile.

Deasemenea, au mai fost arestaţi cinci funcţionari dela o societate minieră, cari furaseră explozibile spre a le pune la dispoziţia comuniştilor.

———xox———

Origina ariană in căsnicie

Berlin, 30 (Ullstein). — Guvernul Reichului a dat funcţionarilor publici o circulară prin care sunt obligaţi să se căsătorească numai cu persoane de origină ariană

———xox———

Reni din Laponia in Franţa

Stockholm, 30 (Rador). — Ziarele anunţă că Sindicatele franceze de agricultori intenţionează să introducă în regiunea munţilor Pirinei din Franţa, reni din Laponia.

Un mare număr de reni sunt acum pe drum spre sudul Franţei. Deoarece aclimatarea lor trebuie să se facă treptat, transportul se va efectua în mai multe etape.

Noua ascensiune în stratosferă

LA 19.000 METRI ALTITUDINE

Paris, 30 (Rador). — Din Moscova se anunţă că posturile de radio au primit azi de dimineaţă la ora 11 şi 30 o radiotelegramă dată de balonul stratosferic, care anunţa că se menţine la altitudinea de 17.900 metri, la 24 kilometri depărtare de locul de unde s'a înălţat.

Telegrama anunţă că presiunea atmosferică este de 60 milimetri, şi că în acea regiune temperatura este de 67 grade sub zero la exterior şi 22 grade deasupra lui zero în interiorul nacelei. Totdeodată, aeronauţii anunţă că pământul este perfect vizibil.

La ora 12 şi 13 minute balonul a aruncat lest, atingând imediat după aceea înălţimea de 18.400 metri.

La această altitudine coloana de mercur indică o presiune de 51 milimetri.

Aeronauţii au lansat dela această înălţime o radiotelegramă trimiţând salutul lor tuturor lucrătorilor uzinelor cari au construit nacela şi învelişul.

De pe aerodromul din Moscova se anunţă că balonul poate fi văzut cu ochiul liber.

La ora 12 şi 50 minute balonul a anunţat că se pregăteşte să coboare.

La ora 13 şi 12 minute balonul cobora cu o iuţeală de doi metri şi jumătate pe secundă deviind în direcţia vestului.

La ora 13 şi 16 minute el se afla la 50 kilometri depărtare de punctul său de plecare, fiind abătut în direcţia sud-est.

Se crede că balonul va ateriza între localităţile Bronica şi Kaloma.

Inainte de a începe să coboare aeronauţii au anunţat că au atins înălţimea de 19.000 metri.

La ora 15,40, se afla la o altitudine de 13.500 metri în curs de coborire.

ATERISAREA

Paris, 30 (Rador). — Se anunţă din Moscova că balonul stratosferic a aterisat la ora 17, în apropiere de uzina Kaloma, situată la 115 km., de Moscova, pe şesul râului Moskva.

Balonul şi aparatele sunt în bună stare, iar echipagiul este perfect sănătos.

Colaborarea presei la organizarea păcii

— Raportul adoptat de Soc. Naţiunilor şi conferinţa dela Madrid —

Geneva, 30 (Rador). — **Comisiunea politică a Societăţii Naţiunilor a adoptat azi în unanimitate, raportul d-lui De Tessan, asupra colaborării presei la organizarea păcii.**

Se ştie că anul trecut Adunarea a examinat rezultatele unei anchete, întreprinsă pe lângă organizaţiile de presă, asupra mijloacelor de a evita răspândirea ştirilor false, cari ar putea să turbure menţinerea păcii şi a bunei înţelegeri între popoare.

Prezentându-şi raportul, d. De Tessan a adăugat că Adunarea nu poate decât să se bucure de iniţiativa guvernului spaniol care a decis să convoace la 7 Noembrie la Madrid o conferinţă, care să răspundă obiectului acestei anchete şi la care au fost invitaţi directorii ziarelor şi ai agenţiilor de informaţiuni, editorii, delegaţii asociaţiilor de ziarişti, şi directorii birourilor de presă guvernamentale.

După propunerea d-lui De Tessan, comisiunea politică a hotărît să propună Adunării votarea unui proiect de rezoluţie, în care să se arate satisfacţia Societăţii Naţiunilor faţă de iniţiativa guvernului spaniol, să se ureze succes deplin conferinţei şi să se exprime speranţa că Adunarea Societăţii Naţiunilor va putea lua cunoştinţă de rezultatele fericite ale conferinţei.

CRONICA ŞTIINŢIFICĂ

Către 11 milioane de volţi

— Fulgerul produs in laborator. — Noui cuceriri în direcţia transmutaţiei materiei —

de prof. dr. CHR. MUSCELEANU

In ultimul timp am primit mai multe scrisori dela cititori acestei cronici ştiinţifice prin care mi se pun diferite întrebări cu privire la anul polar. Cum răspunsurile la aceste întrebări cred că interesează pe toţi cititorii acestei cronice, răspund pe această cale.

In primul rând răspund celor care m'au întrebat **dacă este vreo legătură între anul polar şi clima atât de variată din ultimul timp.**

Răspunsul este ur.nătorul: an polar a fost numit anul acesta pentru ca s'a hotărît ca să se facă de către diferiţi cercetători observaţiuni în regiunile polare, în localităţi cât mai numeroase şi apoi toate datele obţinute să se centralizeze la o comisiune din Paris care să le coordoneze şi apoi să le publice. Această lucrare ştiinţifică, de cea mai mare importanţă, se face acum pentru a doua oară, după un interval de 50 de ani. Aşa dar nu este altă legătură între variaţiunile climei din ultimile luni şi anul polar decât că din observaţiunile făcute anul acesta se va putea stabili poate şi cauza acestor variaţii.

In ceeace priveşte participarea noastră la aceste lucrări, cu toată delegaţia pe care a avut-o subsemnatul ca să caute mijloace de a se face ceva în această direcţie, nu a fost posibil din cauza lipsei totale de fonduri strict necesare. Voi urmări însă publicaţiile ce se vor face în această direcţie şi voi căuta să le aduc pe această cale la cunoştinţa cititorilor.

Cu această ocazie răspund şi unui grup de cititori **care m'au intrebat dacă este posibil să se obţină în laborator o tensiune de un milion de volţi.**

Acum doi ani am văzut la **Institutul de fizică din Berlin** instalaţiunile care se făceau pentru ca să se obţină un milion două sute de mii de volţi, fapt considerat de savanţi pe acea vreme ca o mare cucerire.

Dar omenirea merge repede. Ceeace eri părea extraordinar, astăzi apare ca ceva ce nu mai impresionează aproape de loc. Ceva mai mult, descoperirile şi invenţiunile din ultimul timp, se poate spune fără nici o exagerare că au întrecut cu mult chiar pe cei mai înaintaţi optimişti.

Când mecanicul englez **George Stephenson** (1781-1848), considerat ca inventatorul locomotivei, a construit prima locomotivă care trebuia să tragă trenul pe şinile de fer, nu numai caricaturiştii şi revistele umoristice ale timpului au găsit un bogat izvor de inspiraţie pentru ca să-şi bată joc de această invenţiune, dar mulţi oameni de stat în frunte cu Thiers, ministru pe acea vreme, considerau această invenţie a omului fără nici un viitor practic.

Tot aşa când reprezentantul lui **Edison** făcea să cânte primul fonograf într'o şedinţă a **Academiei franceze**, un academician mai neîncrezător a spus că este o înşelătorie şi că totul se reduce la o demonstraţie făcută de un ventriloc. Iar profesorul **Heinrich Hertz**, descoperitorul undelor hertziene, fără de care nu s'ar fi putut realiza progresele uimitoare ale radiofoniei, una din minunile timpurilor noastre, considera că aceste unde nu vor putea niciodată parcurge distanţe mai mari de 100 metri.

S'ar putea cita numeroase cazuri prin care să se arate neîncrederea omenirii într'o invenţie sau descoperire nouă. Ştiinţa însă îşi urmează cursul ei fără să fie influenţată de neîncrederea sau chiar opoziţia unora. Dacă uneori pare că merge mai încet, iar alte ori urmează un ritm mai rapid, aceasta provine din cauza problemelor care se pun într'un moment dat. Iar dacă astăzi pare chiar că trece printr'o criză cu toate cuceririle din ultimul timp, este din cauza problemei capitale care se pune de câtva timp cu privire la **constituţia materiei.**

Asaltul cel mare care se dă astăzi este de a deslega taina materiei închisă atât de ermetic **în sâmburele atomului**, cetatea cea mai puternică creată de natură şi care a început să se clatine în faţa ultimelor mari cuceriri ale omului.

Pentru ca să se poată ataca cu succes această cetate, fizicienii au arătat că trebuiesc proectile care să fie svârlite cu iuţeală considerabilă în interiorul atomului. Electroni, protoni, neutroni şi pozitroni — iată numele proectilelor cu care a început să se dea asaltul. Aceste numiri nu sunt străine celor care au citit regulat aceste cronici. Am vorbit pe rând de fiecare din ele, de **electron** (numit de unii astăzi **negatron**) particula încărcată cu electricitate negativă, de 1840 de ori mai uşoară decât atomul de hidrogen; de **proton**, particula încărcată cu electricitate **pozitivă**, în cantitate egală cu a electronului şi care constitue sâmburele atomului de hidrogen; de **neutron**, acea particulă neutră formată dintr'un electron şi un proton strâns uniţi între ei şi care nu trebue să se confunde cu atomul de hidrogen unde electronul este atât de depărtat de proton încât nu trebue prea multă oboseală să fie separaţi şi în fine de ultima şi cea mai nouă armă — **pozitronul — particula încărcată cu electricitate pozitivă la fel ca şi protonul, însă cu greutatea egală cu a electronului, adică de 1840 de ori mai uşor ca atomul de hidrogen.**

Ei bine, pentru ca aceste ar-

(Continuare in pag. 2-a)

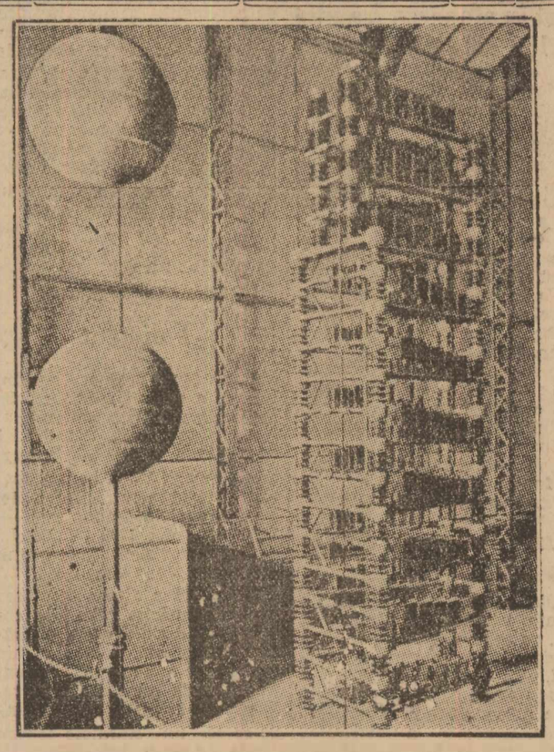

Fig. 1. Construcţia dispozitivului dela Ivry-Port în laboratorul Ampère unde s'a produs o descărcare de 3 milioane de volţi între cele două sfere metalice depărtate de 2,5 metri

ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNA" BUCUREŞTI GRIVIŢEI 23

CUPON N-ru 1-10

10 cupoane, dimpreună cu lei 40, dau dreptul la o poliţă A. M. „UNIVERSUL", **grupa copii şi şcolari,** de lei **50.000**

cu 2 numere de premii de 10.000 lei şi 6 numere de premii de 5000 lei

Cu începutul 1 Octombrie 1933

cu participarea la tragerea specială ce se va organiza pentru ei, separat de ceilalţi asiguraţi.

Un Sfat de Frumuseţe

Spre a păstra frumuseţea feţei Dv. sau pentru a căpăta un ten juvenil invidiat de orice femee şi admirat de orice bărbat, evitaţi de a întrebuinţa cremele inerte.

Întrebuinţaţi o cremă activă, sănătoasă, nici uscată, nici grasă, riguros compusă din produse de absolut prima calitate, plăcut parfumată cu esenţe din flori naturale, vechi, scumpe şi rare.

Nu aveţi de unde alege Doamnă adoptaţi

CREME SIMON

OBSERVAŢIUNE MODUL DE ÎNTREBUINŢARE

Blănăria B. SPETNER

din Chişinău casa fondată în 1869

Anunţă onorata clientelă că a deschis un

Magazin de Blănărie în Strada Oituz No. 3

Cu un bogat asortiment de Blănuri fine cu

Preţurile cele mai convenabile.

EFTIN LUSTRE LAMPI, frumoase şi moderne la depozitul fabricilor EFTIN

MATERIALE ELECTRICE de tot felul

PAUL WERTHEIM Bucureşti Str. Brâncoveanu Nr. 6 (prin piaţa Senatului)

EN-GROS EN-DETAIL

„Academia Română de Croitorie"

Bucureşti, Strada Halelor No. 7

Prima şcoală din România, recunoscută prin Decret Regal Monit. Oficial No. 24 din 1914

Sub protecţia Ministerului Muncii

Aduce la cunoştinţa meseriaşilor croitori şi croitorese doritori de a învăţa croitoria civilă, militară, dame şi lingerie că, cursurile sunt deschise şi înscrierile se primesc zilnic.

Se predă cursurile şi în limba franceză şi germană. Atragem atenţiunea amatorilor că Academia Română de Croitorie este singura instituţiune care libereazâ diplo ma absolvenţilor ei, semnate de Ministerul Muncii Direcţia Învăţământului.

La cerere se trimit prospecte. DIRECŢIUNEA

BOLILE SEXUALE

IMPOTENŢA, ONANIA, consecinţele onaniei, poluţiile, spermatoreea, blenoragia, bărbaţi, femei, vindecă electroterapie DIATERMIE

DOCTORUL CIHVICI

Cons. 8-1 şi 5-8. Moşilor 74, etaj I (In faţa grădinii Sf. Gheorghe) Intrare discretă. Telef. 340/09. 918

Doctor I. MITULESCU

Fost colaborator la Institutul de Tuberculoză al prof Koch, Berlin. Medic şef al Preventoriului „Gr. Alexandrescu" şi Specializat în boale de piept, dă consultaţiuni şi face examinări cu razele Röntgen, în strada OITUZ nr. 19. ET. I, între orele 10½—11½ a. m. (afară de Duminici). Instalaţie specială pentru Teleradiografie pulmonară. Telefon 3/21/25. 646

BLENORAGIA PROSTATA ovarite blen. VINDECA Dr. TULIU BLANC Consult 9-12, 2-8 Str. Popa Tatu No. 6 lângă Eşmigiu

Gratuit pentru săraci dela 5—6 p. m.

D-r Medea Niculescu şi-a reluat consultaţiile 3-5. Jules Michelet 7.

Act de mulţumire

Mulţumiri aduc d-lui Dr. G. Cucoş din Bucureşti, Cal. Rahovei 36, care după o lună de tratament prin injecţiuni speciale m'a vindecat de Hemoroizi vechi de 25 ani. Efectul salutar al tratamentului l-am simţit chiar dela primele injecţiuni.

Mulţumindu-i călduros, îl recomand suferinzilor.

D. COŞOVEANU

Judecător, Com. Cujmir, Mehedinţi

La cabinetul medical „SALVATOR", vechii specialişti din 1900 vindecă radical şi fără durere

BLENORAGIA

CRONICA, prostatite, metrite, ovarite, prin curenţi electrici de diatermie (Dr. Roucayrol) Electroliza pen tru strinturi

Boale de Piele şi Sifilis

Controlul diagnosticului prin ANALIZA SANGELUI

Reactiile: Wassermann, Hecht, Klein ULTRAMICROSCOPIE p. cunoaşterea şancrului sifilitic

Cons. 11—1 şi 6—9, tel. 333/81

9. PASAGIUL ROMAN. 9 Aproape Palatul Regal Bucureşti Intrare discretă

BOLNAVI

Citiţi astăzi acest anunţ la Maca Publicitate colonna „Diverse" certificatul mulţămire bolnavului căutat 5 săptămâni cu medicamente fără niciun folos nedormind 96 ceasuri dormind fără întrerupere 10 ceasuri după 10 ore cu tratamentul se injii cărţi — lei 120 — geniului vindecător Kuhne, can tonului kuhnist medical, primeşte bolnavi interni, externi, consultă săracii gratis provincie prospect gratis, Bucureşti, str. Principatele Unite 30. 258

Dr. ERACLIE STERIAN

Fost intern şi medic cu concurs al Eforiei Spitalelor Civile din Bucureşti, membru coresp. al Soc. de Urologie din Berlin, Specializat la Paris în boale: Genito-Urinare şi Ginecologice. Consultaţiuni dela 1-3 şi 6-8. Str. Bibescu-Vodă No 24. Bucureşti I. Intrare şi prin Str. Sf-ta Ecaterina No. 1. 880

Doctor Ecaterina C. Ionescu

specializată la clinica Schanta din Wiena în Boli de Femei, Mamos, Operaţiuni. Cons. 10-12, 3-8 p. m. la et. I Ap. din dreapta în Str. Eugen Carada, 7. (fostă Karagheorghevici), vis-à-vis de Banca Naţională prin Lipscani.

—BĂRBAŢII— NEPUTINCIOŞI (IMPOTENŢI)

Slăbiţi de vârstă, exces sau boală la orice vârstă se vindecă repede prin UZAJ EXTERN simplu cu preparatul „RADIOPHAN" experimentat de laboratorul de stat din Berlin. Aprobat de onor Consiliu Sanitar Superior. De vânzare la Farmacii. Prospect sub discreţiune, contra 10 lei mărci, trimite. Căsuţa poştală No. 241. Bucureşti I. 250

Dr. I. MIGDAL

dela Facultatea de Medicină din Berlin

Impotenţa sexuală

Tratament absolut nou. Onorariu după vindecare

Boli genito-urinare

Bulev. Elisabeta 36. Cons. 10-2— 6-8. Tel. Dom. 2.03-92. 32

NINA BABSCOVA

Licenţiată a Facultăţii de Medicină

DENTISTA

Tratamentul gingiilor. Coroane de farfor. Str. Traian 128 (Tel. 3-68-65 21

Dr. M. FEIGHEL

Fost asistent la Clinica Universitară din Strassbourg

SPECIALIST LA PARIS

BOLI DE STOMAC, INTESTINE, FICAT, NUTRITIE,

Hemoroizi (vindecarea prin injecţii)

RAZE X — ANALIZE

Consult. 12—1, 4—7

21, BULEVARDUL CAROL, 21

Telefon 2-02-49 3

Pentru a fi prompt serviţi, d-nii abonaţi sunt rugaţi, ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă, să binevoiască a ne trimete eticheta cu care primesc ziarul; şi la REINOIREA ABONAMENTULUI a lipi pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

Cumpăraţi APARTAMENTE confortabile

în marele „Blockhaus", ce se va construi în Calea Griviţei No. 15—17 (aproape de Calea Victoriei), cu o faţadă şi spre Str. Gen. Budişteanu No. 5—7.

Apartamente mici şi garsoniere, totul redus la strictul necesar, cu preţurile cele mai eftine realizate până în prezent în Capitală,

CHIAR DELA LEI 150.000

Studiu de proect şi calcule: T. Kerekes, Gh. Boblette şi I. Ludig, ing. arh. dipl.

Informaţiuni şi înscrieri: Banca S. Avram & Co. Pasagiul Macca No. 2. Tel. 364|10 şi la biroul antreprizei D. Teodoroff & Co. Str. Lânăriei No. 80 (Şanlier)

ROMANIA

CURTEA DE APEL DIN CHIŞINAU, SECŢIA I-a

Publicaţiune

No. 14973 25 Septembrie 1933

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 21 Octombrie 1933, ora 11, se va ţine în sala de şedinţă a sectiunei I-a a Curţii de Apel din Chişinău, aflată în localul Palatului de Justiţie Chişinău din strada Regina Maria No. 40, licitaţie publică cu oferte închise şi sigilate, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparaţiuni necesare: învelitoarei şi instalaţiei de încălzire centrală dela Palatul de Justiţie Chişinău.

Licitaţia se va ţine pe articole, arătându-se în oferte preţul pentru fiecare din aceste două lucrări separat.

Pentru a fi admisi la licitaţie, concurenţii vor proba că posedă titlul de Inginer civil sau arhitect, sau că au executat în ultimii trei ani, lucrări similare de o valoare cel puţin egală cu a devizului lucrărilor de executat.

Uniunile de meseriaşi şi Coperativele de construcţie recunoscute de O. C. L. pot concura la această licitaţie.

Toate persoanele care vor lua parte la licitaţie, vor depune pe lângă oferta, în plic separat, şi o garanţie de 5% asupra valorii devizului, în numerar sau efecte publice, depuse la Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni pe seama Ministerului de Justiţie.

Concurenţii vor îndeplini şi toate celelalte condiţiuni prevăzute în caetul de sarcini, cari împreună cu devizul lucrărilor, pot fi consultate în fiecare zi de lucru între orele 9—15 la cancelaria Curţi de Apel Chişinău, Secţia I-a.

Supraoferte nu se admit.

In cazul când această primă licitaţie va rămâne fără rezultat a doua licitaţie se va ţine în ziua de 31 Octombrie 1933 în aceleaşi condiţiuni, ora şi locul mai sus arătate.

Prim Preşedinte.

(ss) C. CLIMESCU.

7031

A furat crucea

depe mormânt ca s'o vândă

Zalău, 28 Sept.

Sătenii Macai Ludovic şi Farcaş Emil din orăşelul de graniţă Carei, spre a-şi procura bani, s'au sgtrecurat într'o noapte în cimitirul com. Sanislău, de unde au furat o cruce mare de piatră, de pe mormântul lui Kellencu Ioan, pe care au încercat să o vândă pentru suma de 5.000 lei.

Plutonierul de jandarmi Pălcuţi Mihai, i-a descoperit, şi, cu acte în regulă, i-a înaintat parchetului Sălaj.

Cazul pe care îl înregistrăm, caracterizează bine starea de mizerie a unor săteni.

Acţiunea comitagiilor în Cadrilater

Constanţa, 30 Septembrie

Vineri, 29 Sept., pe la ora 9 dim., şi-a făcut apariţia ,în marginea pădurii Sarabair, pe teritorul postului de jandarmi Cociular, doi comitagii înarmaţi cu carabine, cari au luat mâncarea locuitorului turc ce se afla pe câmp la muncă.

După aceasta, comitagii s'au făcut nevăzuţi dispărând în pădure.

Jandarmii fiind anunţaţi, au făcut potere, pentru urmărirea şi prinderea comitagiilor.

Deasemenea autorităţile noastre au fost informate, că organizaţia V. D. R. O., din Varna, a dat ordin ca banda de comitagii, instruită de Staicu Colef şi Tănase Macarof, să treacă frontiera, în jud. Caliacra.

S'au luat severe măsuri de autorităţile civile şi militare, ca banda să fie împiedecată de a pătrunde în jud. Caliacra.

Curier judiciar

Fraudele dela domenii

— S'a prădat până şi fondul-marmeladei! —

Deunăzi s'au terminat, la cab. 2 instrucţie, cercetările în afacerea fraudelor comise de şeful de serviciu Gheorghe Lener, din ministerul domeniilor.

Ca urmare, dosarul a fost înaintat parchetului pentru rechizitor — repartizându-se d-lui procuror Macovei — iar eri s'au fixat în cauză concluziile ministerului public.

Prin rechizitorul definitiv de urmărire se menţine calificarea iniţială a faptei inculpatului.

Lener — —fost şef de serviciu şi apoi contabil casier la direcţia viticulturii — e trimis anume în judecata tribunalului corecţional pentru delapidare de bani publici (în sumă de lei 801.915) comisă în dauna ministerului cu începere din Noembrie 1932 şi până la 1 Aprilie 1933.

In deosebi demn de semnalat, din rechizitor, e constatarea că insculpatul a prădat până şi fondul... marmeladei, departamentului, în sumă de 638.075 lei.

Dosarul s'a trimis d-lui jude instr. Horia Bogdan pentru ordonanţă.

Când neamurile se operează între ele

Inregistram într'o cronică anterioară desbaterile urmate deunăzi în procesul penal întreprins contra lui Isac Brinder-tatăl, Lewy Brinder-fiul şi Ilie Răspop complicele.

Precum se ştie, Isac insurându-şi feciorul cu d-ra Etty Weidlinger a pretins — şi obţinut — o procură generală de administrarea averii dotale a tinerei căsătorite. Şi i-a administrat apoi zestrea aşa de bine — cu plasamente dezastruoase şi suspecte, operate prin Ilie Răspop — încât, după scurt timp, a epuizat-o.

In clipa când a constatat că nu mai are ce administra şi-a convins odrasla să vadă că nici el nu mai are de ce fi insurat; şi l-a divorţat, telegrafic, în câteva săptămâni, lăsând pe noră-sa vremelnică, pe drumuri.

Cazul a fost deferit deaceea parchetului.

Iar cercetările stabilind conivenţa dintre tată şi fiu, manoperele frauduloase ale socrului incorect şi complicitatea bine plătite a lui Răspop, toţi trei fură trimişi în judecată pentru escrocherie şi abuz de încredere.

Procesul s'a judecat la trib. Ilfov s. IV, format cu d-nii judecători Broşteanu, Zanne şi procuror Deleanu, şi a prilejuit ample desbateri.

Judecata constatând că nu se întrunesc în faptele inculpaţilor elementele delictului de escrocherie pus pe seama lor — a pronunţat achitarea câteş trei, sub acest raport.

In ce priveşte abuzul de încredere, s'a hotărît că cei trei infractori s'au făcut vinovaţi de această faptă. Dar în conformitate cu disp. art. 329 şi 307 c. penal, rudele de anumit rang neputând fi pasibile de vreo pedeapsă în cazurile când se operează în ăst chip, trinitatea a fost absolvită de orice răspundere penală.

In schimb, tribunalul i-a condamnat în mod solidar — pe câte trei — să plătească păgubaşei 1.000.000 lei daune reprezentând valoarea dotei prădate.

Schimbare de nume

Curtea de apel s. I din Bucureşti a fost sesizată cu judecarea unui apel în materie de schimbare de nume, interesantă şi prin speţă, dar mai ales interesantă prin lărgirea acceptiunei textului legii speciale, ce o reclamă dela jurisprudenţa instanţelor.

Iată procesul:

D. Iosif Schwartz din Bucureşti, str Blank 2, a cerut ministerului justiţiei să fie autorizat a'şi schimba numele său patronimic, astfel ca să se chieme pe viitor Ionel Emilian.

Cererea s'a publicat, conform legii, prin ziare, spre a se mobiliza asupra ei atenţia celor cari ar avea de făcut vreo opoziţie.

Şi opoziţia n'a întârziat să se producă în chipul apelului sus amintit.

Apelant e d. I. Emilian, preşedintele organizaţiei tineretului partidului antisemit „L. A. N. C." şi şeful statului major al batalioanelor de asalt ale acelei alcătuiri politice!

D-sa susţine că schimbarea de nume e tendţioasă, tăinuind preocuparea de a crea confuziuni şi diversiuni păgubitoare.

Arată deasemenea că numele însuşi e arian, şi intrat în istorie prin personagiile ce l-au purtat, astfel că şi sub acest raport încercarea unui nearian de a şi-l apropia, cată a fi privită ca neadmisibilă.

Curtea se va pronunţa asupra chestiunii, zilele acestea.

Tot în afacerea fraudelor dela C. F. R.

Magistratul instructor care a instrumentat în afacerea fraudelor dela c. f. r. — cu recalculări fictive de taxe de transporturi — a fost sesizat eri cu încă un aspect, postum şi semnificativ, al ei.

I s'a raportat anume că Hascal Gologorschi, unul dnitre principalii culpabili, a cercat să-şi reia activitatea!.

S'a dus chiar, pe la câţiva comercianţi din Capitală, cu cari, probabil, mai lucrase pe acest teren, să le propună şi să le ofere serviciile lui în vederea unor restituiri de supataxe eronat calculate de organele cefereului asupra transporturilor efectuate în ultimul timp.

A fost bătut însă crunt şi pus pe fugă.

Cazul se cercetează.

Cazul Honigman-Junior

D. jude instr. Foişoreanu, a trimis — anul trecut — în judecata tribunalului local (s. IV), pe soţii Virgil şi Paulina Honigman, pentru vina că, *primul*, prin diverse manopere şi-a însuşit suma de lei 30 mil dela d-na Adriana Ivanovici, iar secunda, pentrucă a maltratat crunt, împreună cu soţul ei, pe victima isprăvii celui dintâi.

Procesul a suferit mai multe amânări, spre a se audia numeroşii martori şi informatori ai cauzei.

S'a judecat însă, în cele din urmă, deunăzi, când inculpaţii, prezenţi în instanţă au cerut să fie achitaţi de orice penalitate pe motiv că n'ar exista împotrivă-le nici o dovadă de vinovăţie iar reclamanta, absentă, nu şi-a mai susţinut cererea de daune.

Reprezentantul ministerului public, d. procuror Deleanu, în temeiul actelor şi mărturiilor din dosar, a cerut osândirea ambilor învinuiţi.

Tribunalul, — format din d-nii judecători Stambulescu şi Odăgescu — deliberând, a pronunţat eri sentinţa prin care: condamnă la trei luni închisoare corecţională pe Virgil Honigman şi numai la 3000 lei amendă penală pe Paulina Honigman.

Şoferul criminal dela Băneasa a fost arestat

D. jude consilier G. Niculescu Bolintin a lansat eri mandat de arestare, pentru omor prin imprudenţă, contra şoferului Paul Călinescu (de fel din Câmpulung-Muşcel).

Arestatul e autorul accidentului mortal de automobil, întâmplat în seara de 26 crt. la podul dela Băneasa.

Sustrăsese din garaj, fără ştirea proprietarului şi patronului său — d. Gogu Hera — maşina acestuia, de abia cumpărată. Şi pornise cu ea într'o plimbare de agrement, prelungită prin cârciumi până seara târziu. Ingrijorat de riscurile escapadei a pornit-o apoi spre casă. Viteza nebună cu care gonea şi halul în care se găsea l-au împiedecat însă să-şi dea seama că podul dela Băneasa era păzit şi că ostaşul de pază îi făcea semne să încetineze alura. Ba dimpotrivă — a sporit-o. Astfel că a prins, „din zbor" pe soldat. L-a smuls din post. Şi izbindu-l de pământ l-a ucis.

Cercetările continuă.

Faliment

D. procuror Prosper Constantinescu a dat eri rechizitor definitiv de urmărire pentru bancrută simplă (art. 884, 876 al. 5, 877 al. 1 şi 3 şi 366 c. com. comb. cu art. 333 c. penal) contra fostului administrator delegat al societăţii anonime — — falite încă din 1931 — „Oficiul pentru aprovizionarea droguiştilor": d. Jean Arsenescu.

Tot odată a dispus scoaterea de sub urmărire penală a celuilalt coadministrator, d. Romeo Grigorescu, contra căruia se deschise acţiune publică pentru abuz de încredere prin rechizitorul introductiv, stabilindu-se că nu stăruiesc asupra d-sale indicii de culpabilitate.

Dosarul s'a trimis apoi cabinetului 6 instrucţie pentru ordonanţă definitivă.

S'a acordat personalitatea juridică

Trib. Ilfov s. I sub preşedinţia d-lui cons. Zătreanu, pe baza concluziunilor puse de d. av. Decebal Ionescu şi a avizului favorabil al d-lui procuror Macovei şi ministerul muncii, a acordat personalitate juridică asociaţiunei profesionale *„Unirea"* a funcţionarilor comerciali din Bucureşti.

Comitetul asociaţiei s'a alcătuit astfel: preşedinte, d. I. Mateescu Matei, vice-preşedinţi Nicolae C. Stoenescu şi Gh. Enciulescu; mandatar juridic d. av. Decebal Ionescu şi membrii d-nii Tr. Panţu, Mircea Panţu, Mara, Popovici C., C. Georgescu, M. Dumitrescu, V. Iordănescu şi Al. Grigorescu.

Arestări

Trib. Ilfov s. I — format cu d-nii judecători Norea, Foişoreanu şi procuror Vicol — a confirmat eri mandatele de arestare lansate de d. jude instr. Stănescu contra lui Victor Duţescu şi C. Constantin zis Constantinescu, autorii îndrăzneţei escrocherii, nereuşite, pusă la cale în dauna Băncii Româneşti.

Acelaş tribunal, însă a infirmat mandatul de arestarea comerciantului Gh. Stănişteanu, din str. Dudeşti 186, autorul agresiunei dela circ. 23 poliţie. Nu s'a păşit totuşi la punerea preventului în libertate deoarece parchetul a făcut apel contra jurnalului de infirmare.

Arestată pentru avort

D. jude instructor Rosnoveanu a arestat şi depus la Văcăreşti pe exbucătăreasa ungureoaică Suzana Daniile Cohann, pentru provocări de avorturi.

Numita fiind alungată din serviciu, se prăpăşise în com. Popeşti Bălăceanca îndeletnicindu-se cu furnituri de retete abortive.

Negoţul criminal al ungureoaicei se lăţise în toată reglunea.

Dealtfel şi preţul reţetelor erau extrem de avantajos: un kilogram de unt sau 3 coţi de pânză pentru un suflet de copil!

Cazul nu s'a descoperit decât în ceasul când una din victime, a ajuns la spital şi şi-a trădat moaşa.

Mandatul de arestare va fi supus Luni confirmării tribunalului.

Diverse

Curtea de apel s. III a fixat eri — la 21 Noembrie a. c. — termen de judecată în procesul de contencios pornit de d. Nicolae Radovici, preşedintele Curţii de Apel s. IV contra ministerului justiţiei.

Cererea de fixarea termenului şi plata taxei de citaţii a făcut-o chiar ministerul intimat.

•

S'a deschis acţiune publică, pentru abuz de încredere, contra d-lui av. Ion Căplescu, pe baza reclamaţiunei d-nei Platon.

•

Deasemenea s'a dat rechizitor definitiv de urmărire, pentru înşelăciune şi abuz de încredere contra Gettei Carmen Popisteriu zisă Popişteanu, pe baza reclamaţiunei d-lui av. P. Popescu (pentru înşelăciune) şi a d-lui col. Makarowitz Tr. (pentru abuz de încredere).

—xox—

M. S. Regina Maria la Balcic

Bazargic, 29 Sept.

A sosit în localitate cu un tren regal M. S. Regina Maria, arhiducesa Ileana şi micul arhiduce Ştefan, însoţiţi de doamnele de onoare şi adjutantul regal d. colonel Swiedinek.

M. S. a fost întâmpinată pe peronul gării de Sud, de d-nii: Vasile Ţipărescu, prefectul judeţului, Ahil Constantinescu, primarul oraşului; colonel Hermeziu, comandantul garnizoanei; maior Petrescu, comandantul legiunei de pandarmi; Vlasie, şeful poliţiei, etc.

D. primar Ahil Constantinescu, a prezentat Suveranei, tradiţionala pâine şi sare.

O companie din reg. 40 infanterie, sub comanda căpitanului Berceanu, a dat oaspeţilor regali onorurile.

După ce M. S. s'a întreţinut cu d. prefect Ţipărescu, a plecat la Balcic.

Pe tot parcursul străzilor, înalţii oaspeţi, au fost îndelung ovaţionaţi de populaţia Bazargicului.

Un escadron din reg. 12 roşiori, însoţit de mai mulţi ofiţeri, sub comanda d-lui căpitan Butărascu, a condus pe Suverană, până la ieşirea din oraş.

—xox—

Cronica ştiinţifică

me să fie folosite cu succes trebuiau să fie asvârlite în cetate nu numai cu o iuţeală considerabilă, dar să ducă cu ele o energie suficientă care să poată sparge zidurile cetăţii. Această condiţie nu se putea realiza de cât cu câmpuri electrice de voltaje foarte mari.

După aceste voltaje au umblat cercetătorii în ultimul timp.

Aşa că, după realizarea voltajului de un milion două sute de mii de volţi la Berlin, o altă întreprindere, **„Compania generală de electro-ceramică"**, prezidată de marele savant d'Arsonval în laboratoarele „Ampère" de la Ivry-Port (Franţa) a construit un generator cu care poate să ajungă până la 3 milioane de volţi. Acest generator este format din **20 de etaje de condensatori**, fiecare etaj având cinci condensatori legaţi în serie. Inălţimea totală a acestui sistem este de 13 metri (fig. 1). In prezenţa prof. d'Arsonval s'a făcut acum două luni

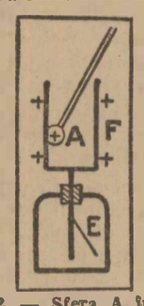

Fig. 2. — Sfera A încărcată cu electricitate se introduce în cilindrul F care se încarcă în acest fel cu electricitate

prima descărcare la acest voltaj, între două mari sfere metalice la distanţă de 2,50 metri una de alta, cu sgomot de tunet în forma unei flacări foarte intense. Una dintre sfere era legată la una din bornele generatorului iar cealaltă sferă la a doua bornă a generatorului şi cu pământul.

Dar această descărcare de 3 milioane de volţi în scurtă vreme a fost întrecută prin realizarea unui alt dispozitiv imaginat la **Universitatea din Princeton** în **New-Jersey** de către trei savanţi, d-nii **Van de Graaf, Compton şi Van Atta.** Principiul pe care se întemelează dispozitivul american este extrem de simplu şi se inspiră dela o experienţă elementară concepută de Faraday şi cunoscută sub numele de **„cilindrul lui Faraday".**

Iată în câteva cuvinte în ce constă această experienţă: se ia un cilindru de metal, gol în interior, izolat, şi o sferă metalică şi ea izolată pe un mâner de sticlă. Dela o maşină electrică se încarcă sfera metalică cu electricitate şi se atinge peretele interior al cilindrului. Electricitatea de pe sferă, după constatarea lui Faraday, trece imediat pe cilindru şi se duce pe suprafaţa exterioară a lui (fig. 2).

Dacă cilindrul comunică cu un electroscop, se va observa imediat că foiţa electroscopului deviază. Repetând de mai multe ori această operaţie se reuşeşte să se îngrămădească pe suprafaţa exterioară a cilindrului cantităţi din ce în ce mai mari de electricitate.

Plecând dela acest fapt, cei trei americani au realizat dispozitivul prin care operaţia să se facă foarte repede şi automat. In figura 3 se vede schematic acest dispozitiv.

Două coloane făcute dintr'un izolator numit de ei **textolit**, înalte de 9 metri, susţin două sfere de aluminiu cu diametrul de 4,5 metri, goale în interior (în locul cilindrului lui Faraday). Prima din sfere primeşte electricitatea pozitivă iar cea de a doua, electricitatea negativă. Puterea totală pentru ca să se pună aparatul în funcţiune este de 20 de kilowatti iar descărcarea produsă este de 4 metri în lungime. Autorii consideră că această descărcare se face sub **O TENSIUNE DE 10 MILIOANE DE VOLŢI.**

Aproape în acelaş timp cu aceşti cercetători au lucrat şi trei fizicieni nemţi: **Brasch, Lange şi Urban.** El au construit un dispozitiv cu ajutorul căruia au căutat să capteze **energia fulgerelor produse de uori.**

Fondurile necesare pentru aceste experienţe mai mult decât îndrăzneţe au fost procurate de **„Notgemeinschaft".**

In primul rând au ales regiunea unde se produc fulgerile mai des pentru că s'a stabilit că fulgerile se produc mai frecvent în anumite regiuni. El au ales o regiune din **Elveţia**, aproape de **Lugano**, pe valea **„Monte Generoso"**. Cu ajutorul unor cable speciale şi suspendate pe stâlpi izolatori au putut în timpul unei furtuni care a durat 3 minute să prindă atâta electricitate încât au obţinut descărcări electrice la intervale de câte o secundă de 4 50 metri (fig. 4) cele mai mari care au fost obţinute până acum, cu un voltaj după aprecierea acestor cercetători, de **APROAPE 11 MILIOANE DE VOLŢI.**

Atât experienţele americanilor cât şi ale nemţilor s'au făcut cu cea mai mare băgare de seamă şi precauţiuni intense, pentru că cea mai mică neatenţie o plăteau cu viaţa.

Această nouă cucerire a omului poate fi considerată ca începutul unei ere noui în câmpul cercetărilor ştiinţifice cu privire la constituţia materiei. Atomul în scurtă vreme va deveni o simplă jucărie iar transmutaţia materiei care în natură se face în mod automat şi după care alchimiştii umblau în vremea lor ca după o chimeră, începe să devie o chestiune de care cercetătorii se apropie cu paşi siguri.

Prof. dr. Chr. Musceleanu

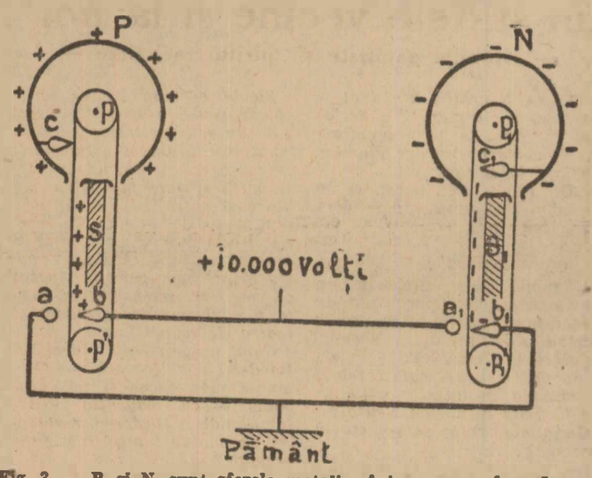

Fig. 3. — P. şi N. sunt sferele metalice între care se face descărcarea. p sunt scripeţi pe care trec transmisiunile de mătase care aduc electricitatea pe sferele P. şi N. Transmisiunile de mătase sunt electrizate de un curent de 10.000 volţi

Fig. 4. — O descărcare electrică de 4,50 metri

Curierul Curţii de conturi

DREPTURILE DE PENSIE ALE OFIŢERILOR PROVENIŢI DIN ARMATA RUSĂ

D. Locot. Col. Vladimir Paşnenco, demisionat din armata rusă, după 1 Aprilie 1918 şi însumat în cadrele de rezervă ale armatei române, a cerut casei generale de pensii ca, în baza art. 7 din legea dela 18 Aprilie 1931, să-i recunoască dreptul la pensie pentru un serviciu de 27 ani în armata rusă, timp în care e cuprins şi dublul campaniei 1914—1918. Prin decizia No. 13161/1931 comisia de pensii i-a respins cererea motivând că taxele invocate nu pot avea aplicare în speţă, întrucât petiţionarul nu are cel puţin 30 ani calculabili la pensie. In contra acestei decizii d. lt.-col. Paşnenco Vladimir, a declarat apel arătând că în baza art. 7 din legea din 1931 combinat cu art. 12 din legea din 1920, are drept a fi înscris la pensie, ţinându-se în seamă că pentru serviciile prestate în Siberia de Est, conform legii ruse, trebuie să se socotească fiecare 2 zile de serviciu drept 3 zile, astfel că, adăogându-se şi acest timp, are 30 ani de serviciu şi că, în orice caz, demisionând după 18 Aprilie 1918, trebuie să i se recunoască drepturile pentru 27 ani de serviciu.

Curtea, secţia 2-a, judecând eri apelul, constatând că în conformitate cu textele în vigoare, sporul pretins nu poate fi acordat deoarece legea rusă care-l prevedea nu este aplicabilă, a respins primul motiv de apel, şi constatând că apelantul a demisionat în intervalul 18 Aprilie 1918—1 Octombrie 1921, intră în prevederile art. 12 lit. e, i-a recunoscut o pensie de lei 1.087, lunar, adică 82% din media soldelor pe ultimii 2 ani.

DEFICITUL DELA PERCEPŢIA II-a URBANĂ CURTEA-DE-ARGEŞ

Fostul perceptor C. Angelescu, delapidând suma de lei 352 mii 185 lei, dela percepţia 2-a urbană Curtea de Arges, Statul, prin scoaterea în vânzare a averii delapidatorului, s'a despăgubit cu suma de lei 45.358, iar pentru rest a condamnat, solidar pe fostul perceptor, pe controlorul N. Andrianov şi pe ad-torii financiari Sterie Zlătescu, Gh. Stefănescu, D. Pop, C. Urbeanu şi Gh. Gardo, potrivit disp. art. 195 din legea contabilităţii publice ca organe însărcinate direct şi special cu supravegherea contabililor şi controlul operaţiunilor lor.

Curtea, secţia 3-a, a amânat la 2 Noembrie 1933, judecarea apelurilor declarate de cei condamnati, dispunând citarea moştenitorilor defunctului ador financiar D. Pop.

Citiţi în ILUSTRAŢIUNEA Română

INGENIOSUL SISTEM „D"

— Cum a rezolvat unul criza —

DACA JAPONEZII ŞI CHINEZII AR NAVALI IN EUROPA;

MANIACII RELIGIOŞI

— Victimele unui nebun —

DELA CIN CARTENARUL „PELEŞU LUI"

GALERIILE VICTORIEI
CALEA VICTORIEI, 11
(vis-a-vis de Poştă fost ocalul Mag. „Universel")

PENTRU SEZONUL DE TOAMNA!!!

INCALŢAMINTE		TRICOTAJE		CONFECŢIUNI		PALARII	
Pantofi dame CARMEN	Lei 320	Veste de LÂNĂ pentru Dame	Lei 120	Pardesiu pentru Doamne	Lei 875	Pălării fetru bărbătesti	Lei 195
Pantofi bărbătesti CARMEN	„ 425	Bluze modele originale culori moderne	„ 130	Haine p. Doamne cu guler de blană	2000	Pălării fetru păros	„ 275
Pantofi copii CARMEN dela	„ 165	Pull-ower bărbătesti lână pură	„ 250	Robes de Chambre	„ 295	Pălării tari (mellon)	„ 350
Ghete copii CARMEN dela	„ 275	Jackete de LÂNĂ ptr. Doamne	„ 290	Mantouri de blană	3500	Pălării fetru copii	„ 75

VIAŢA POLITICA

—xox—

POLITICĂ DE „UMILINŢĂ" ŞI „RUŞINE NAŢIONALĂ"

— Guvernul şi majoritătile in plină contrazicere —

„Vă rog să notati — a spus Titulescu ziaristilor la Sinia — că nu mă duc la Geneva ca să tratez în chestia experţilor".

Si ministrul de externe a repetat aceasta de câteva ori neînd să rămâle în credinţa iva, că d-sa îşi ia răspundea grelei situaţiuni în care a st pusă ţara faţă de Societatea Naţiunilor din cauza politii actualului ivern.

Noi înţelegem insistenţa d-lui tulescu. Activitatea ministrului nostru de externe a avut totdeauna ca obiectiv principal să păstreze intact prestiul ţărei. Şi, atunci când teelia politicei noastre internaonalc este tocmai intangibilitea tratatelor şi a acordurilor abilite, nu se putea pretinde inistrului nostru de externe pledeze scuza unei politici ntrare. Răspunderea acestei uaţiuni nefiind a d-lui Titulescu, era firesc ca acei cari au rovocat-o să îşi dea osteneala o şi descurce.

•

Atunci când guvernul a adus Cameră acordul de la Geeva, întreaga opoziţie a fost tegoric contra lui. Tot guernul însă era pentru. Şi inşi d. Mihalache a votat ostentativ pentru el, ca să doveească solidaritatea sa cu guernul. Era un punct de vedere e care l-a susţinut în parlament cu toată hotărirea mistrul de finanţe. Şi pentru a e vedea cât de convinşi erau ntregul guvern, majoritatea arlamentară şi mai ales mistrul de finanţe de necesitea consilierului şi experţilor străini, vom spicui din disursul rostit la Senat de ministrul de finanţe, pasagiile mai mportante.

„Domnilor — a spus ministrul de finanţe — un singur baraj este pus în cale prin acceptarea protocolului de la Geneva, şi trebue s'o explic cu toată sinceritatea, baraj impotriva nebunilor financiare. Da acest baraj există."

Cu toate acestea acordul dela Geneva n'a fost aplicat şi deci nici barajul impotriva nebunilor financiare.

Şi mai departe:

„Nu sunt decât două drumuri în politica economică şi financiară: drumul Genevei şi drumul Moscovei. Cine nu vrea să meargă pe drumul Moscovei trebue să meargă pe drumul Genevei. Iar eu, care sunt convins şi irezistabil adversar al drumului Moscovei, nu pot recomanda ţării mele decât să meargă pe drumul Genevei".

Aşa vorbea ministrul de finanţe în Aprilie trecut. Au trecut de atunci şase luni. De ce n'a mers pe drumul Genevei? Dacă într'adevăr convingerea guvernului era aceasta şi impotriva tuturor a obţinut dela majoritatea lui ratificarea acordului, pentru ce a lăsat ca lucrurile să ajungă la situaţia de azi?

Dar să dăm mai departe cuvântul ministrului de finanţe:

— *„Eu socot, a spus d-sa, că actul care vi se propune este un act de mare cumineenie politică, el nu însamnă întru nimic atingerea suveranităţei noastre, el nu are nici cea mai slabă aparenţă de control financiar asupra ţării ci dimpotrivă ne fereşte de acest control financiar".*

Intrebăm din nou: de ce dacă era aşa, guvernul a lăsat ca să ajungem la acest pericol al controlului financiar şi n'a aplicat politica de cumineenie pentru care obţinuse unanimitatea majorităţei sale?

— *„Nu este exemplu, a mai spus ministrul de finanţe, nici în viaţa economică privată, nici în viaţa economică publică de acordarea unor uşurări, de cât în urma unei cercetări a situaţiunei financiare a debitorului de către reprezentanţii creditorului".*

Ori, ministrul de finanţe recunoaşte prin comunicatul publicat eri, că încă din Iulie trecut a ştiut că situaţia financiară este de aşa natură încât va fi obligat să ceară creditorilor o nouă uşurare.

Pentru ce, dacă nu cunoştea nici un caz în care o asemenea uşurare să se fi acordat fără o cercetare a situaţiei financiare de către reprezentanţii creditorilor, a luat măsura unilaterală a suspendării transferului, fără ca această cercetare să se fi făcut şi fără ca cel puţin să se fi căzut de acord cu creditorii, ca ea să nu se mai facă. In comunicatul guvernului se spune, că ministrul de finanţe spera că creditorii vor accepta raportul d-lui Auboin ca bază de discuţie. Dar nici acest lucru nu era lămurit şi ministrul de finanţe recunoaşte prin comunicatul său, că nu avusese nici o adesiune din partea creditorilor în această privinţă. Şi în tot cazul, după cum am arătat şi eri, dacă ar fi ca raportul d-lui Auboin să servească pentru creditori drept cercetare de care ar avea să ţie seamă, atunci creditorii ar trebui să refuze orice propunere a ministrului de finanţe, întrucât raportul Auboin susţine că România este capabilă să plătească cuponul şi se ridică împotriva oprirei transferului. Şi cu atât mai imperios se pune întrebarea: de ce ministrul de finanţe, dela 6 Iulie, până la 15 August, când a oprit transferul, adică până a pus pe creditori în faţa unei măsuri unilaterale, n'a căutat să stabilească mai întâi, aşa cum se angajase, imposibilitatea în care ne găseam de a plăti cuponul integral?

Dar, ministrul de finanţe a fost şi mai categoric în discursul său la Senat:

— *„Dar, domnilor, a spus d-sa, eu socot că cea din urmă ruşine pentru statul românesc — şi aceasta într'adevăr ar constitui o ruşine naţională — ar fi ca să ajungem în situaţia ca reprezentanţii bancherilor şi creditorilor străini să cerceteze situaţia noastră financiară înainte de a-şi de asentimentul lor cu privire la reducerea datoriei publice de care avem nevoe şi de care vom mai avea nevoe în viitor".*

Şi iată că acum, din insuşi comunicatul guvernului reese că într'adevăr am ajuns la această ruşine naţională, fiindcă bancherii şi creditorii străini, neîncrezători în cuvântul ministrului, au refuzat să înceapă tratativele pentru o reducere a datoriei publice înainte de a se face controlul situaţiei noastre financiare. De ce n'a împiedicat ministrul de finanţe această ruşine naţională?

„Dacă noi avem acordul cu Societatea Naţiunilor — a adăugat ministrul de finanţe — rapoartele care constată situaţia financiară şi economică ne scutesc de umilinţa unor cercetări făcute de reprezentanţii bancherilor în privinţa capacităţii noastre de plată".

Dacă aceasta era convingerea ministrul de finanţe atunci când a cerut ratificarea acordului cu Geneva, dece n'a mers mai departe pe drumul Genevei, aplicând acordul, provocând astfel rapoartele de care vorbeşte şi evitând ţărei umilinţa neîncrederei manifestată azi de creditorii străini?

„Eu socot — a precizat ministrul de finanţe în aplauzele majorităţii şi ale băncii ministeriale — că este infinit superior să avem aci la noi în ţară pe reprezentanţii Societăţii Naţiunilor cari, cunoscând exacta realitate, să ne scutească de alte certificate cu privire la capacitatea noastră de plată".

Şi a încheiat:

„Vă recomand cu căldură, vă recomand cu convingere, să votaţi ratificarea actului acesta".

Vrea să zică, în Aprilie trecut guvernul întreg, majoritătile parlamentare din Cameră şi din Senat, implicit d. Mihalache care a votat, au considerat că era infinit superior să avem în ţară reprezentanţi al Societăţii Naţiunilor. De ce nu i-a adus? De ce a lăsat să treacă şase luni şi după aceea să spue la Paris şi la Geneva, că România fiind o ţară cu regim parlamentar nu poate aplica acordul fără a provoca tulburări interne? Ce inseamnă aceste două atitudini: una când semnezi acordul şi alta când trebue să-l aplici? Pe de o parte semnezi la Geneva cu Societatea Naţiunilor un acord pe care, în contra întregei opoziţii, îl susţii, îi arăţi enormele lui avantagii— iar pe de altă parte nu-l aplici şi te refugiezi în dosul situaţiei interne, expunând ţara la „umilinţă" şi la „ruşine naţionala".

Şi tot aşa pe de o parte convoci pe creditorii străini să trateze cu delegaţii tăi pentru o uşurare a datoriei, fixezi un termen „de comun acord" pentru începerea acestor tratative, iar pe de altă parte, înainte de acest termen, suspenzi transferul, hotărăşti singur ceeace vrei să obţii prin tratative.

Ce nume poartă prima procedare şi ce nume poartă a doua procedare?

Şi cum mai poate pretinde guvernul dreptul de a continua să vorbească în numele ţării, când prin procedarea lui a pus ţara în această dureroasă alternativă: sau să aplice un acord pe care azi insuşi guvernul recunoaşte că este în potriva sentimentului ei, sau să abdice dela onoarea angajamentelor luate.

•

Aceasta este adevărata situaţie şi este lezne de priceput ,de ce în seara consiliului de miniştri dela Sinaia, d. Titulescu a spus tutulor ziaristilor aflaţi acolo:

„In special să notaţi că nu mă duc la Geneva pentru chestiunea experţilor".

Nu oricine poate fi capabil de duplicitate politică.

A. B.

„Ziua saşilor" dela Sibiu

La răspântii de primejdie, saşii se întrunesc în aşa numitele Sachsentaguri. Un fel de adunare naţională, moştenită din vremuri innegurate. Reprezentanţii tuturor organizaţiilor săseşti, şi acum şi reprezentantele săsoaicelor, se întrunesc, spre a hotărî asupra problemelor ce realităţile de azi şi de mâine, le aruncă în drumul lor, cu atâtea cotituri şi şovăeli.

Cel mai important dintre Sachsentagurile lor, a fost pentru noi, cel din 1919, ţinut la Mediaş şi în care au hotărît nesiliţi de nimeni, recunoaşterea suveranităţii române şi au jurat credinţă ţării şi tronului. Tot atunci şi-au ales pe noii conducători categorisiţi în comitete şi subcomitete.

Sachsentagul ce se ţine azi, Duminică, trebuia să se ţină în Mai. A şi fost convocat, dar tot odată şi amânat. Pricina amânării, a fost teama că organizaţia naţional-socialistă, prin atitudinea sa bătăioasă, va zădărnici desbaterile.

In cursul verei, reprezentanţii hitleriştilor au avut la Braşov mai multe întrevederi cu conducătorii politicii oficiale săseşti, al căror rezultat a fost supunerea hitleriştilor faţă de conducerea oficială a saşilor.

Odată acordul perfectuat, comitetul executiv al partidului naţional săsesc a hotărît convocarea adunării naţionale la Sibiu, pe ziua de 1 Octombrie.

Sâmbătă 30 Septembrie, adică în ajunul adunării, „fruntaşii naţiunii săseşti" au ţinut mai multe consfătuiri, pregătind mersul desbaterilor şi ultima redacţiune a moţiunii ce se va propune spre votare în adunare. Se afirmă discuţiile că au fost aprinse şi chiar violente. Violenţa hitleriştilor a covârşit prudenţa măleiată a conducerii oficiale, şi s'a supus.

Şi credinţele pangermane ale naţional socialiştilor vor prezida de azi înainte acţiunea politică de mâine a saşilor din Ardeal.

Măsurile de ordine, în vederea Sachsentagului, au fost luate de către organizaţia naţional socialistă, iar tineretul hitlerist de ambe sexe şi-a luat angajamentul să îngrijească de buna primire a reprezentanţilor şi de buna rânduială ce trebue să stăpânească în cursul adunării.

Ca un fapt caracteristic, amintim că societatea pentru teatru german a pregătit pentru ziua adunării, reprezentarea piesei *„Wilhelm Tell"* de Schiller.

Nepreţuirea cetăţeniei de onoare

Ne-a surprins deciziunea conducătorilor comunii „Băile Herculane" care, după relaţiile date în coloanele acestui ziar, a acordat la finele lunii August anul curent, cetăţenia de onoare a acelei comune la trei vizitatori, din cei mai de vază, clienţi neîntrerupţi în curs de zece ani, şi contribuitori, prin taxele plătite în acest interval, la înfrumuseţarea staţiunii.

Atât legea naţionalităţii române cât şi legea organizării administraţiunii locale prevăd dreptul comunelor de a acorda atari distincţiuni, dar numai persoanelor care şi-au câştigat merite deosebite, prin daruri, imbunătăţiri şi servicii de seamă aduse comunelor. De almintrelea, tradiţiunea, chiar înainte de legiferarea acestei însemnate instituţiuni, se baza pe acelaş sistem de selecţiune. Ori, astfel fiind, ne întrebăm: A frequenta chiar un timp indelungat o staţiune balneară şi a plăti taxele convenite, în schimbul mijloacelor curative ce ea le oferă, poate fi privit acest fapt ca un merit excepţional? Nu sunt îngreuiate zisele staţiuni prin cheltuieli de administraţiune ce compensează cel puţin în parte taxele vizitatorilor? Şi, în ultimul loc, dacă o atare distincţiune se crede că trebue acordată, care este criterul în alegerea numai a vizitatorilor de vază, şi a înlătura pe toţi ceilalţi, muritori mai modeşti, cu mai puţine titluri oficiale, şi cari au contribuit deopotrivă cu cei onoraţi la plata taxelor?

Egalitatea între clasele sociale, ca şi între indivizii cu aceleaşi merite, este de mult consacrată de legea noastră fundamentală; de ea sunt insufleţite toate păturile sociale române, şi deci această tendinţă trebue urmată şi la staţiunile balneare.

*

In ce priveşte instituţia cetăţeniei de onoare, ea este recunoscută de toate popoarele. Se dă un exemplu incomparabil de emulaţiune, în cercul societăţilor organizate, dând atenţie meritului, talentului şi activităţii spre bine. Persoanelor care îşi dau silinţă să aducă foloase societăţii sau oamenii în general, este drept a li se acorda onoruri.

In afară de cetăţenia de onoare a Naţiunii, acordată oamenilor superiori, cari, după ce se disting prin fapte elocquente în patria lor de origină, contribuesc cu prinosul activităţii lor binefăcătoare în interesul propriu al altor naţiuni, şi cari deci sunt răsplătiţi une ori cu distincţiunea cetăţeniei de onoare, ca omagiu adus unui străin de către o populaţie amică, chiar înainte de a fi legiferată această instituţie, se acorda de către comune cetăţenia de onoare locuitorilor de seamă din alte oraşe ale ţării, cari au contribuit în mod vădit şi excepţional la prosperitatea lor materială sau culturală. Astfel, s'a acordat în 1922, cetăţenia de onoare d-lui Gr. Trancu-Iaşi de către consiliul comunal din Arad, pentru merite deosebite, contribuţiuni însemnate în interesul desvoltării vieţii culturale a acestui oraş.

După legiferarea instituţiunii de care ne ocupăm, precum s'a precizat în Camera deputaţilor, mai multe comune din Basarabia au acordat cetăţenia de onoare multor persoane, cari au făcut donaţiuni neinsemnate. A urma pe această cale, socotim că este a nu da preţ acestei importante instituţiuni, şi de aceia rolul instanţelor superioare de tutelă şi control al administraţiunilor locale trebue cât mai curând exercitat.

Statului ca şi comunelor trebue să le fie scump titlul de cetăţenie de onoare. Este bunul lor destul de preţios, ce trebue acordat, în sensul legilor existente, numai pentru merite reale, celor ce se impun atenţiunii generale. In acest mod se menţine prestigiul autorităţii, se dă insemnătatea ce merită instituţiunii, care, bine şi serios aplicată, serveşte ca un exemplu de emulaţiune pentru tinerele generaţiuni.

Dimitrie G. Maxim
fost preşedinte la Curtea de apel

Un început

D-nii Dem. Dobrescu, C. Algiu, G. Angelescu, Aurel Bolintineanu, d-na Calipso Botez, d-na Ghelmegeanu, Lascăr Catargi, Em. Dan, Al. Protopopescu, Pr. Marinescu Frăsinet, Ortansa Satmary, Niculescu-Văraru şi D. I. Niculescu, membrii delegaţiei consiliului general al municipiului Bucureşti, au fost daţi în judecată de Curtea de conturi, conform legii contabilităţii publice, pentru că, fără licitaţie, au aprobat lucrări la abatorul comunal în valoare de 1.100.000 lei.

Procesul a fost repartizat la secţia III-a a Curţii de conturi, care sperăm că va obliga pe susnumiţii să restituie banii risipiţi după bunul lor plac.

Dacă s'ar statornici odată pentru totdeauna, că cei cari deţin o parte din puterea administrativă, plătesc din punga lor pagubele ce cauzează statului, atunci când comit abuzuri ori ilegalităţi — multe s'ar schimba la noi în ţară.

Până acum, miniştrii, primarii, ori prefecţii, făceau ilegalităţile, dar paguba o plăteau tot contribuabilii.

Miliarde de lei s'au plătit despăgubiri pentru fanteziile diverşilor potentaţi cari zvârleau banul public ca şi cum ar fi fost al lor.

Curtea de conturi are datoria de conştiinţă de a face ca toţi risipitorii avutului comun să plătească personal, pagubele ce cauzează statului, judeţelor sau comunelor, prin actele lor necugetate ori interesate.

Aceasta e adevărata menire a Curţii de conturi!

Şedinţa delegaţiei permanente a partidului naţional-liberal

Membrii delegaţiei permanente a partidului naţional-liberal s'au întrunit, aseară, la cheful central, sub preşedinţia d-lui I. G. Duca, spre a lua în discuţie anteproectul de program, ce va fi supus astăzi ratificării comitetului central.

Anteproectul de program cuprinde o serie de măsuri imediate pentru ameliorarea situaţiei economice şi financiare a ţării. Intre aceste măsuri figurează conversiunea datoriilor la sate şi oraşe, degrevări fiscale şi aşezarea finanţelor statului pe o bază corespunzătoare realităţilor vieţii economice de astăzi, păstrându-se stabilitatea monedei, In principiu, programul prevede măsuri practice pentru înviorarea creditului şi stimularea activităţii economice.

In delegaţia permanentă, capitolul conversiunii a comportat o discuţie amplă, luând cuvântul d-nii: I. G. Duca, Dinu Brătianu, V. V. Sasu, Victor Slăvescu, Negură ş. a. In urma discuţiilor şi observaţiilor făcute, se va da forma definitivă programului care va fi prezentat astăzi, la ora 10 dim. comitetului central.

Intâmplări din Capitală

Moartea unui sinucigaş

La spitalul Brâncovenesc a murit Sâmbătă, Leon Mayer, care s'a otrăvit în ziua de 27 Septembrie.

Cadavrul a fost dus la morgă.

Suferinţă

Femeia Anica Popa, de 27 ani, din str. Sabinelor 130, a încercat eri să se otrăvească, trecând pe str. Berzei.

Cauza e o boală de care suferea

Trecătorii au transportat-o, cu o maşină de piaţă, la spitalul Colţea.

Cum se rezolvă afacerile băneşti

Teodor Abrucătăreţ, din str. General Angelescu, lucrătoare de fabrică, a luat eri sulfat de cupru, din cauză că prietenul ei nu-i înapoia nişte bani.

Salvarea a dus-o la spitalul Colţea.

Accident de muncă

Salahorul Gheorghe Dincă, din şos. Giurgiului 103, lucrând la o construcţie din str. 11 Iunie, care nu avea schele, s'a pomenit la cap cu o cărămidă, căzută de 9-10 m. înălţime.

Ambulanţa Salvării l-a dus pe salahor, rănit la cap, la spitalul casei patronale.

Accident de automobil

Enache Petrescu, negustor, str. Foişor 9, încărcase eri nişte marfă într'o căruţă a unui om şi pornise pe lângă ea spre casă.

Când grupul trecea pe lângă grădina Icoanei, un automobil a dat în viteză peste negustor şi l'a trântit, rănindu-l la cap.

După accident, şi automobilul, şi căruţa cu vizitiul au dispărut, lăsând victima în drum. Negustorul a fost pansat de un intern al Salvării, dar a refuzat să fie dus la spital.

—xox—

A. S. R. Principele Nicolae la Medgidia

Constanţa, 30 Sep.

Mâine dimineaţă, la ora 9, A. S. R. Principele Nicolae va sosi, cu avionul, la Medgidia, spre a lua parte la pelerinajul dela cimitirul eroilor sârbi, căzuţi în marele război, cu ocazia depunerii unei coroane, de către M. S. Regele Alexandru al Iugoslaviei, care va sosi cu un tren regal, impreună cu M. S. Regele Carol II.

Dela Medgidia, A. S. Regală va pleca, cu avionul, la Balcic.

—xox—

Vedeţi, acolo este un pod, el însă nu-l foloseşte.

Il veţi numi cel puţin un curios, probabil însă veţi găsi un cuvânt mai tare. Şi totuşi sunt printre radio-amatori mii şi mii la fel cu dânsul, cari îşi jefuesc o recepţie bună, întrebuinţând lămpi de radio uzate, neobservând că există un drum drept şi sigur pentru a ajunge la o recepţie impecabilă.

Inzestraţi aparatul D-v de radio cu lămpi noui „Miniwatt" — acesta este podul spre o recepţie incomparabilă.

Lămpi uzate împiedică o recepţie bună, limitează puterea de redare şi strică tonalitatea. Cum lămpile slăbesc încetul cu încetul, nu puteţi observa această uzare, decât după ce v'aţi decis pentru lămpi noui „Miniwatt". — Atunci veţi asculta şi observa deosebirea şi veţi fi convinşi de această comparaţie.

PHILIPS 'MINIWATT'

Vă doare

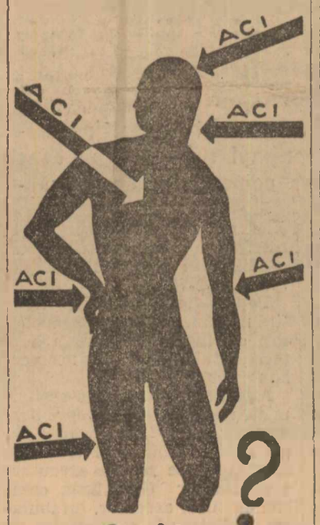

frictionati locul cu
CARMOL

After a **desfiinţat**
Expoziţia de **LAMPI ELECTRICE** dela etaj
„**FERROWATT**" din Str. Smârdan, 41
desface restul de **Lămpi electrice**
bronzuri franceze, figurine, etc.
la preţuri de **30% sub cost**
In interesul Dv. vizitaţi
Magazinul cu firme galbene **„Ferrowatt"**, Strada Smârdan, **41**
Clienţii magazinului îşi pot procura cu preţuri convenabile **rezerve de cristal şi alabastru** la lămpile cumpărate

De îndată ce stomacul Dv este deranjat...

luaţi în timpul mesei pilule Dehaut cari se înghit uşor şi nu provoacă desgust. Eficacitatea lor atât ca laxativ cât şi ca depurativ este absolut sigură.
Doza: Purgativă, 2-3 pilule.
Laxativă: 1 pilulă.

PILULE DEHAUT
147 RUE DU FAUB. St DENIS PARIS

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 14 Octombrie 1933, se va ţine licitaţie publică pentru închirierea cantinei Reg. 1 Art.

Licitaţia se va ţine conform L. C. P. şi art. 77-78 din R. C. D. M. în cazarma Transilvania camera Nr. 84.

Comand. Reg. 1 Art. Regele Carol I, (L. S.) Iscălit. indescifr.

MOBILE la 1/2 preţ
din cauza mutării
Sufragerie fost 30.000 redus 17.000
Dormitor fost 28.000 redus 17.000
Herrenzimmer fost 27000 redus 16000
Garnituri de stofă şi piele convenabil
Industriile Unite de
MOBILE-MERCUR
Victoriei 178 Telefon 208-21

GREFA TRIBUNALULUI ILFOV
Secţia II-a c. c. (2)
EXTRACT

D-na Marina Grigore Popa, dom. în Bucureşti str. Caragiale No. 3, la d-na El. Ing. Ionescu, cu petiţia înreg. la No. 25811 din 5 Iulie 1933, a intentat acţiune de divorţ, în contra soţului său, d. Grigore Popa, dom. în Bucureşti, B-dul Maria No. 8, pentru motiv de: injurii grave.

Din căsătorie, a rezultat o fetiţă anume: Marina, în etate de cinci ani.

Soţia se serveşte cu act de paupertate.

Termenul înfăţişărei e fixat pentru ziua de 2 Octombrie 1933.

Acest extract se publică de noi Grefier, prin ziarul „Universul", conform art. 285, cod. civil modificat.

Grefier, **Indescifrabil**

No. 54835.
1933, Septembrie 30
Dosar No. 4279/933. 24

Citiţi: „Universul Copiilor"

STOFE PALTON
găsiţi **EFTIN** la
BOSTON
Str. Lipscani 19

Domnii abonaţi sunt rugaţi, ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă, să binevoiască a ne trimete eticheta cu care primesc ziarul;

PLAŞI PENTRU PESCUIT
SETCI DE BUMBAC MAKO
BUMBAC PESCARESC
FILDECOS (MAKO)
şi
BUMBAC PESCARESC AMERICAN marca „DOI PESCARI"
De vânzare cu preţuri convenabile la vechiul depozit en-gros
FRAŢII KLEINER
GALAŢI Str. Mare 75 — BUCUREŞTI Str. Mitropolitul Daniel 4
2828

Citiţi „VESELIA"

BISCUITI BRIOŞI **GAGEL** FRANZELE PAINE

Sosirea echipei militare cehoslovace de foot-ball

Sâmbătă a sosit în gara de Nord echipa militară cehoslovacă de foot-ball, care a jucat eri

Tragedia dela templul din str. Poradim

Spaima !...

Groaza de moarte !...

Panică provocată de un gest nesocotit, neînsemnat şi care, totuşi, a avut urmări atât de tragice !

Sufletul mulţimii, răscolit brusc de un strigăt de alarmă, sufletul cald, blând, îngenuchiat pentru rugăciuni şi reculegere, se transformă pe neaşteptate în val impetuos, strivitor.

Fiecare ins ţinteşte să ajungă la o uşă, care tocmai din cauza năvalei, e condamnată la inerţie.

Omul, smerit şi resemnat până în clipa aceea, omul cu inima îngăduitoare, pregătit să sărbătorească marea zi a Împăcării, devine deodată un răzvrătit şi un rătăcit.

Nici unul nu-şi mai recunoaşte semenii. Nici unul nu mai respectă femeia.

Mânaţi impetuos de groaza morţii, s'avântă peste trupuri căzute, răsturnând altele în cale şi ridicând tragic piedestal morţii absurde.

Spaima, frica de moarte care desfigurează chipurile, nimiceşte sufletele, ucide gândurile — frica aceasta a răspândit moartea şi durerea în atâtea inimi.

Podoabele aşteptatei sărbători au devenit, în multe case, coroane îndoliate.

Iar sufletele celor care se pregăteau să se împace cu oamenii, au câştigat definitiva împăcare cu moartea.

Totuşi, în toată tragedia aceasta inutilă şi absurdă, au fost unii cari nu şi-au pierdut cumpătul.

Nu li s'a întâmplat nimic şi nimănui n'au pricinuit vreo suferinţă.

Povestea o martoră:

Mă aflam în balcon. Nu ştiu bine ce s'a petrecut după ce s'a stins lumina. Eram adâncită în rugăciuni. Când a strigat cineva : foc!, am tresărit. În jurul meu, mulţimea năvălea spre scara care ducea la uşă. Eu m'am tras repede la marginea balconului, lângă perete şi-am strigat, jos, pe bărbatul meu. Dela parter mi-a răspuns un glas cunoscut. Mi-a spus să rămân liniştită. Vocea soţului meu a risipit toată spaima din mine. Am rămas ghemuită lângă perete... nu ştiu cât timp: minute, ore — până m'am pomenit cu soţul meu în balcon. Şi-am ieşit amândoi teferi...

Desigur, cea mai bună soluţie în clipe de panică.

Dar câţi îşi pot păstra sângele rece în faţa perspectivei unei morţi atât de groaznice?...

Multe femei, neputând coborî pe scară, s'au înghesuit pe balustrada balconului.

Şi balustrada s'a rupt, rostogolind trupurile peste capetele celor de jos.

Mamele înspăimântate, rătăcite de copilele lor, se aruncau orbeşte în picioarele furiosului val al îngroziţilor.

Sacrificiu inutil şi, uneori, dublu.

Dar ce ştiu să cugete inimile de mamă în clipa primejdiei, decât să-şi întindă asupra puilor ameninţaţi aripa ocrotitoare!...

Firul anchetei n'a dus la nici un vinovat.

Femeia care a strigat : foc! — solul morţii — a căzut ea însăşi victimă !...

Altă vină nu există.

Singurul vinovat e capriciul morţii, al morţii care s'a abătut fără sens, ca uraganele pustietoare din deşerturi.

În urma lor : jale, lacrimi şi durere !...

V. M.

PRIN LOCUINŢELE VICTIMELOR

După terminarea anchetei, persoanele oficiale, însoţite de dr. Vasiliu, medic legist, au făcut o vizită pe la locuinţele victimelor, pe de o parte spre a asculta pe răniţi, iar pe de alta pentru a identifica victimele.

In toate părţile numai jale şi lăcrămi.

Corpurile victimelor zăceau întinse pe paturi, având feţele congestionate. In jurul lor copii, femei şi bărbaţi plângeau cu hohote.

Ce explicaţii au mai putut da răniţii, cari erau încă sub impresia grozăviei?

S'au pomenit în învălmăşeală şi apoi scoşi afară şi salvaţi.

Cu prilejul acestei anchete s'a găsit încă o victimă—o zecea—Bela Muster, de 55 ani, din str. Botcanu 15.

De asemenea au fost identificate cadavrele victimelor Liza Feldman, de 70 ani şi Eti Schwartz, de 60 ani.

La morgă se aflau eri numai trei cadavre, cari vor fi predate familiilor spre înmormântare.

Abia după ce s'a întâmplat această nenorocire, s'au luat măsuri pentru menţinerea ordinei la temple. S'au postat sergenţi de oraş la toate intrările, cari reglementează intrarea şi eşirea credincioşilor.

Reluarea curtajului la bursa din Capitală

Secretariatul general al bursei de efecte, acţiuni şi schimb din Capitală, ne trimite o precizare cu privire la ultima şedinţă a comitetului bursei, arătând că preocuparea d-lui Bădărău pentru studierea modificării tarifului de cartaj, trebue interpretată în sensul că e vorba de o *reducere a curtajului*, iar nici de cum de o sporire, care n'ar fi potrivită în momentele actuale de criză.

Adunarea băncilor mijlocii şi mici

— Măsuri pentru consolidarea creditului particular. — Lichidarea trecutului cu sprijinul statului şi al Băncii Naţionale.— Reglementarea comerţului de bancă —

Eri de dimineaţă şi după amiază s'a ţinut în sala de adunării a Băncii de scont a României din Capitală, adunarea generală extraordinară a băncilor mijlocii şi mici din ţară, reprezentând peste 120 de instituţiuni de credit grupate în Asociaţiunea băncilor unite din România B. U. R.

Şedinţa a fost prezidată de d. AL. SAVULESCU, asistat de d. VIRGIL PETRESCU, secretarul general al asociaţiei.

După discuţiunile cari au urmat şi la care au participat d-nii Al. Săvulescu, ing. Corneliu Bălteanu, D. Stambuliu (Buzău), Virgil Petrescu, D. Mateescu (Călăraşi), Toma Voiculescu (Ploeşti), D. Grigorescu (Craiova), Popescu (Severin), A. Lafcovici (Tg.-Jiu) etc.

D. AL. SAVULESCU
Preşedintele adunării

S'a constatat că datorită efectelor crizei generale economice şi legiuirilor de protegui-rea debitorilor, comerţul bancar este aşa de desfiinţat de fapt, iar operaţiunile de credit inexistente, preconizându-se în interesul economiei generale — ca institutele de credit să fie readuse în situaţie de a-şi îndeplini funcţiunea lor normală în organismul economic al ţării, — printr'o încurajare mai mare din partea statului, care are cel dintâi interes ca să activeze comerţul bancar, de oarece prin aceasta fiscul va încasa sume considerabile din taxe şi timbre, impozite, salarii, etc., cari azi lipsesc tezaurului.

Pentru *buna funcţionare a comerţului bancar* s'a precizat ca necesare trei elemente deopotrivă de importante:

a) *Legiuiri care să garanteze siguranţa plasamentelor şi rapida executare a debitorilor rău voitori;*

b) *Capitaluri disponibile;*

c) Încrederea generală în întreprinderile bancare.

Lichidarea trecutului nu trebuie să apese atât de grav asupra activităţii viitoare a băncilor, încât să facă imposibilă viaţa lor; de aceea este necesar să se facă demersuri spre a se obţine, în legătură cu lichidarea trecutului, *înlesniri şi degrevări din sarcinile şi obligaţiile actuale, în proporţie cu sacrificiile cerute institutele de credit, prin legile de protegui-rea debitorilor.*

Pentru reînceperea activităţii în bănci, să se facă apel la toţi cei interesaţi, pentru a se reconstitui elementele necesare bunei lor funcţionări.

Astfel este necesară o acţiune pentru a se *legifera pe baze normale, raporturile pentru viitor dintre debitori şi creditori,* asigurându-se rapida executare a debitorilor (investirea cambiei cu titlul executor, intabularea unilaterală a dreptului de creanţă asupra bunurilor debitorului, simplificarea şi reducerea formelor de urmărire, etc., etc.).

Trebue să se precizeze apoi că scăderea valorilor nu trebue să lovească numai institutele de credit, urmând ca să fie *reglementat comerţul bancar* printr'o lege bine chibzuită, care să garanteze buna administrare a capitalurilor încredinţate băncilor, *menţinându-se drepturile câştigate pentru instituţiunile existente, cu privire la capital*

Să se realizeze prin mijlocul cel mai potrivit şi convenabil, concentrările, fuzionările de bănci, pentru consolidarea celor mai serioase dintre ele.

Să se pună la dispoziţia băncilor capitaluri noui aşa cum s'a făcut în alte ţări unde statul însuşi a îngrijit de procurarea capitalurilor noui necesare băncilor lipsite de mijloace lichide.

Adunarea a delegat comitetul de direcţie al Asociaţiei ca să întocmească planul amănunţit

D. VIRGIL PETRESCU
Secretarul asociaţiei B. U. R.

de acţiune şi să elaboreze memoriile necesare, către Banca Naţională şi guvern, urmând a se convoca şi celelalte asociaţiuni bancare ca: Asociaţiunea băncilor mari, Solidaritatea din Ardeal, Revisionsverband şi Sindicatul băncilor maghiare, pentru printr'o acţiune solidară, să se poată ajunge la realizarea punctelor enunţate mai sus.

*

Şedinţa s'a terminat la ora 6 seara.

Fiscul şi vânzările silite ale grâului ţărănesc

Pentru a se preveni vânzarea silită la un preţ derizoriu a grâului sechestrat dela săteni, în contul datoriilor ce au către fisc, ministerul de finanţe a dat organelor sale de urmărire, următoarele dispoziţiuni:

1. In cazul când debitorii săteni convin să vândă grâul statului, în lipsă de alţi cumpărători la preţuri superioare, să se efectueze operaţiunea prin filialele centralei cooperative, care au delegaţii şi instrucţiuni dela stat pentru aducerea la îndeplinire a acestei operaţii, reţinându-se din preţul obţinut impozitele datorate.

2. Cerealele licitate sub preţul cel mai mic oferit de stat, se vor adjudeca cooperativelor la preţurile oficiale.

Pentru executarea acestor dispoziţiuni, administraţiile financiare vor lua înţelegere cu reprezentanţii cooperativei locale din judeţ, spre a stabili condiţiunile de preţ şi vânzare, ce vor fi comunicate delegaţilor cooperativei şi agenţilor de urmărire din fiecare centru de desfacere.

Acordul de compensaţie român o-grec

— Lămuririle Băncii Naţionale şi ale ministerului de industrie —

In legătură cu punerea în aplicare a acordului de compensaţie între România şi Grecia, ministerul industriei şi comerţului şi Banca Naţională a României, aduc la cunoştinţa celor interesaţi următoarele :

Potrivit dispoziţiunilor din acordul susmenţionat, exportul românesc în Grecia se va plăti, în proporţie de 60 la sută în devize, ce vor fi achitate exportatorilor români în lei, prin Banca Naţională a României, iar restul de 40 la sută în bonuri de compensaţie, emise de Banca Naţională a Greciei, pe numele şi la ordinul exportatorului român.

In ce priveşte exportul românesc de grâu, cota de devize a fost stabilită la 80 la sută, iar cota în bonuri la 20 la sută.

Importul român din Grecia nu se va putea plăti — conform acordului — *decât numai în bonuri de compensaţie.*

Această modalitate de plată, se aplică atât tranzacţiunilor comerciale, de azi până la 1 Martie 1934, cât şi celor făcute cu începere dela 20 Iulie a. c.

Acei ce vor să obţină din partea ministerului industriei şi comerţului ,autorizaţii de import din Grecia se vor adresa, în prealabil, Băncii Naţionale a României, pe formularele oblicinuite *A. B. C.* referitoare la cererile de devize.

Cererile vor fi însoţite, în mod obligatoriu de facturi pro forma în dublu exemplar şi de bonuri de compensare în valoarea egală cu importul solicitat.

Pentru achitarea mărfurilor importate după 20 Iulie 1933, cererile vor fi însoţite de facturi vizate de oficiile vamale, declaraţii vamale şi certificate de origină, — toate în original, — precum şi de bonuri de compensare în valoare egală cu importul efectuat.

Importatorii îşi vor putea procura bonurile de compensare, dela deţinătorii lor (exportatori sau alţi beneficiari, când bonurile au fost transmise prin andosare) .

Pentru importuri noui de mărfuri supuse contingentării se va cere autorizaţia Băncii Naţionale a României — pentru plată prin compensare. Odată obţinută, această autorizaţie solicitatorii respectivi se vor adresa ministerului industriei şi comerţului (diţiunea reglementării importului), cu o cerere de import făcută pe formularul obicinuit, purtând menţiunea „Prin compensaţie în bonuri".

Aceste cereri vor fi făcute, ca şi pentru importul fără compensaţie, adică separat pentru fiecare articol vamal, sau grup de articole, fixate de minister.

Ministerul industriei şi comerţului nu va elibera nici o autorizaţie de import din Grecia, decât numai în urma comunicării Băncii Naţionale a României că operaţia de compensaţie în bonuri a fost aprobată.

Autorizaţiile de import se vor elibera pentru cantităţi corespunzătoare valorii bonurilor admise în plată de Banca Naţională a României.

MEMENTO

CALENDAR

LUNI, 2 Octombrie

Ortodox : Sfinţii Martiri Ciprian şi Iustina († 304).

Catolic : † Îngerul Păzitor.

Protesant : Leodegar.

Evreesc : 11 Tişri 5694.

Mahomedan : 12 Gemadi-el-Ahir 1352.

*

Răsăritul soarelui ; 6.16. Apusul soarelui : 17.54.

RADIO

LUNI, 2 OCTOMBRIE

394 m. BUCUREŞTI 12 kw. 1875 m. Feldioara-Braşov Experimental 0.750 kw.

13 : Cota apelor Dunării.

Concert de prânz : Uvertura din „Aida" de Verdi şi Intermezzo din „Paiaţa" Leoncavallo, executate de orchestra simfonică Milano, dirijată de Antonio Guarnieri. O cină la Suppé, potpuri de Morena, exec. de orchestra Dajos Bela. Regimentul din Sambre şi Meusa de Planquette, şi Mia sposa sara la mia Bandiera, de Rotoli, cântate de E. Caruso. Sânge vienez, vals de Joh. Strauss, exec. de orchestra Filar, din Viena, dirijată de Herm. Abendroth. Cântece ruseşti, exec. de ansamblul „Liliacul".

13.45: Radio-Jurnal.

14 : Muzică uşoară (plăci).

18 : Orchestra radio : Soussa : Marşul Cadeţilor; P. Linke: La gran Via, vals ; C. Cui : Fiul Mandarinului, uvertură ; Puccini: Fantezie din „Manon Lescaut"; O. Lindemann: Potpouri de cântece şi dansuri ruseşti.

19 : Radio-Jurnal.

19.15 : Orchestra Radio: Ceaikowsky: Suită din Dama de Pică; O. Gyldmark : Foaie verde de album; I. I. Bach : Gavotă în Re minor; De Micheli: „Amurg oriental", Rubinstein: Rêve angélique.

20 : Al. Nasta : Din preocupările unui plugar.

20.20 : Muzică simfonică: Uvertură la „Don Juan" de Mozert exec. de orchestra din Milano dirij. de Antonio Guarnieri. Scheherezada (Rimsky-Korsakow) exec. de orchestra Operei Convenit Garden, dirijat de Eug. Gossens.

20.45 : Ing. Ficşinescu: Lipsa de lucru.

21 : Quartetul Teodorescu: Quartetul de Brahms: Quartet op. 51 nr. 1 în do minor.

21.30: Petru Comarnescu: Bibliotecile Americei.

21.45 : D. Gâlmann, canto : Puccini : Arie din „Fata din Far-West"; Puccini: Arie din „Manon Lescaut". Leoncavallo: Două serenade. Tagliaferi: Num me sceta. Monţia : La fântâna cu găleata.

22.15: Seidmann (saxofon) : Muzică uşoară.

22.45 : Radio-Jurnal.

23 : Transmisiune dela Restaurantul Picadilly.

*

Heilsberg, 60 kw. 276.5 m. — 20. Emisiune naţională. 21. Ştiri. 21.10. Aniversarea naşterii mareşalului Hindemburg. 21,45. Stiri şi concert seral. 23,15. Stiri.

Milano, 50 kw. 331.4 m. (Florenţa, Torino, Genova, Triest). — 21. Ştiri şi plăci. 22,15. Comedie. 22,45. Muzică de cameră. 23,30. Concert mixt. 24. Ştiri.

Muehlacker, (Stuttgart), 60 kw. 360.6 m. — 21. Ştiri. 21,10. Concert distractiv. 22,20. Muzică de cameră. 23,30. Ştiri. 24. Muzică distractivă. 25. Muzică nocturnă.

Leipzig, 120 kw. 389.6 m. — 21. Muzică populară. 21,30. Serată vânătorească. 23. Ştiri, apoi concert distractiv. 24. Plăci de dans.

Katowice, 12 kw. 408,7 m. — 9.05. Plăci.

Roma, 50 kw. 441.2 m. — 21. Ştiri şi plăci. 21,30. Ştiri, apoi „Somnambula", operă de Bellini.

Zuerich, 60 kw. 459 m. — 20.05. Plăci. 21. Orchestra radio. 21,30. Triste şi vesele din călătorie. 22. Ştiri. 22.10. Simfonie de Mozart.

Langenberg, 60 kw. 472.4 m. — 21,10. Muzică populară. 21,50. Audiţie. 22,30. Concert de pian. 23. Ştiri. 23,20. Stuttgart. 23,30. Ştiri. 23,40. Plăci. 24. Muzică nocturnă.

Praga, 120 kw. 488.6 m. — 20. Ştiri din presă. 20,10. Brno. 20.55. Kaşovia. 21,10. Sonate. 21,45. Diverse. 21,55. Cântece populare olandeze. 22,20. Bratislava. 23. Ştiri.

Viena, 100 kw. 518.1 m. — 16,20. Ora copiilor. 16.55. Plăci. 17.35. Ora tineretului. 18. Conferinţă despre Brahms. 18,25. Cântece. 19,05. Conferinţă. 20. Orchestra radio. 21,45. Muzică de cameră. 22,45. Reportaj. 23. Plăci.

Muenchen, 60 kw. 532.9 m. — 20. Emisiune naţională. 21. Concert distractiv. 22,20. Muzică de cameră. 23,20. Ştiri. 24. Muzică nocturnă.

Budapesta, 18 kw. 550.5 m. — 19,45. Concert de pian. 20,30. Conferinţă. 20,50. Amintiri din Neapole. 21,30. Reprezentaţie. 23,30. Ştiri, apoi concert de orchestră.

Varsovia, 120 kw. 1411 m. — 21. Concert. 23,40. Folleton. Sport. 0.05. Plăci.

Berlin, (Koenigswusterhausen), 60 kw. 1635 m. — 20. Emisiune naţională. 21,05. Muzică de Beethoven. 22,15. Audiţie. 23. Ştiri, apoi conferinţă. 24. Concert.

Sinuciderea din Ivăneştii-Noui

— NOI AMANUNTE —

Cetatea Albă, 29 Sept.

Am relatat telegrafic despre sinuciderea din com. Ivăneştii-Noi. Revenim cu amănunte:

La 25 Septembrie c., la ora 4.30 dim., d-na Claudia Tutov, de 34 ani, împiegată la pretoratul plăşii Ivăneştii-Noi, în timp ce soţul ei, Dumitru Tutov, secretarul preturii, dormea, s'a sculat şi luându-şi în braţe copilaşul în etate de 5 ani, anume Victor, a eşit cu el în curte. Apropiindu-se de fântâna din faţa casei, care avea apă de 1½ m. înălţime, a aruncat în ea copilul, apoi s'a aruncat şi ea.

Această impresionantă sinucidere n'a fost observată decât pe la ora 5 jum., de servitoarea Zodea Pădure, care, ducându-se să scoată apă, a observat cadavrul copilului, plutind în apă. Inspăimântată, servitoarea s'a dus în casă şi a anunţat pe stăpânul ei, care dormea încă. Acesta s'a îmbrăcat sumar şi a fugit la fântână, crezând că copilul mai trăeşte. S'a aruncat în fântână, unde era să se înece şi el şi cu durere a constatat că copilul murise de mult, iar în fundul cisternei, a dat cu picioarele de cadavrul soţiei lui.

Cauza acestui act desperat este o boală incurabilă de care suferea sinucigaşa.

Cercetările au fost făcute de d. Ştefan Popescu, pretorul plăşii Ivăneştii-Noi şi şeful postului, plutonierul Achelăriţa.

D. dr. Naumenco, medicul circ. Ivăneştii-Noi, a făcut autopsia cadavrelor.

Inmormântarea s'a făcut la 27 Septembrie. Au luat parte intelectualii comunei şi un mare număr de săteni, de oarece familia Tutov s'a bucurat de simpatii în mijlocul populaţiei.

xxx

Femeie tăiată de tren

Nehoiu, 28 Sept.

Trenul soc. „Foresta", condus de mecanicul Cezar Pelerin, a surprins pe linie pe surdo-muta Ioana D. N. Bârsan, de 45 ani, din com. Gura Teghi, omorând-o pe loc.

Nenorocirea s'a întâmplat în dreptul satului Furtuneşti. Şeful postului de jandarmi Scarlat, cercetează cazul.

xox

Din Moineşti

EFORIE JUDECATOREASCA. — Conform dispoziţiei ministerului de justiţie, a luat fiinţă în oraşul nostru o eforie judecătorească, alegându-se un comitet compus din : d-nii judecător Th. Pavel Bellu, preşedinte, Ioan Lungu, primarul oraşului, avocat Aurel Ştefănescu, delegatul baroului de Bacău, membri, iar secretar d. grefier Emil Bontaş.

INCENDIU. — Un puternic incendiu a izbucnit Vineri noaptea la grajdul d-lui Ion P. Veliche din suburbia Lunca Moineşti, în care erau 7 care cu fân. Focul a luat naştere dela o lumânare, pe când d. I. Liche, birjar de meserie, dădea fân la cai. Focul s'a întins cu o repeziciune uimitoare. A sosit la faţa locului d. Ioan Lungu, primarul oraşului. Fiind timpul liniştit şi cu ajutorul vecinilor, focul a fost localizat. In mai puţin de două ore totul a fost prefăcut în cenuşă.

S'a deschis o anchetă.

SUPRIMARE DE TRENURI. — Cu începere dela 8 Octombrie se suprimă următoarele trenuri depe linia Comăneşti-Moineşti :

Trenul mixt n-rul 4226, cu plecarea din Moineşti la ora 2,55', cu legătura spre Adjud-Bacău; trenul mixt n-rul 4226, cu plecarea din Moineşti la ora 15,20' cu legătura spre Adjud-Bucureşti şi Bacău; trenul n-rul 4227, sosirea în gara Moineşti la ora 10,15' legătura spre Ghimeş-Ardeal; trenul n-rul 4233, sosirea la Moineşti la ora 23,45', având legătura spre Ghimeş.

Accesul publicului la ministerul de interne

Ministerul de interne a luat următoarea decizie:

Cu începere dela 1 Octombrie a. c., accesul publicului particular în biurourile ministerului, va fi liber în toate zilele de lucru, numai între orele 12-13, şi pe baza unei cereri de audienţă prezentată la biuroul de informaţiuni.

D-nii parlamentari, prefecţi şi primari, vor putea intra în minister, în toate zilele de lucre, între orele 11-13, şi fără cerere de audienţă.

Funcţionarii dela alte ministere, cari solicită intrarea în minister în interes urgent de serviciu, vor putea intra la orice oră.

Funcţionarii din serviciile exterioare ale ministerului, chemaţi la minister în interes de serviciu, vor putea intra la o oră mai timpurie ce li se va fi fixat.

Acei dintre ei cari nu sunt trimişi la minister în interes de serviciu, ci vin pentru interesele lor personale, vor fi trataţi ca şi publicul particular.

Ziariştii români şi străini, şi anume câte unul acreditat pentru fiecare ziar, vor avea accesul liber în minister, în toate zilele de lucru, dela 12-13, în baza unui carnet permanent, eliberat de ministr ceilalţi, în aceleaşi condiţiuni ca şi publicul particular.

Cererile de audienţă se fac în scris, la biroul de informaţiuni, pe formulare anume tipărite, ce se vor pune la dispoziţia solicitatorilor de către acest birou.

Audienţele la d-nii vicepreşedinte al consiliului de miniştri, subsecretari de stat şi la d. secretar general, nu vor fi solicitate decât pentru chestiuni rezervate soluţionării domnilor lor, sau pentru chestiuni confidenţiale. Aceste din urmă cereri de audienţă, vor putea fi predate şi în plic închis.

Biroul de informaţiuni va transmite cererile de audienţă pentru d. vice preşedinte al consiliului de miniştri, d-nii subsecretari de stat şi d. secretar general, şefilor de cabinet, spre a lua aprobarea. De asemenea, va cere deslegare pe cale cât mai scurtă, directorilor sau conducătorilor de servicii relativ la aprobarea cererilor de audienţe solicitate la aceştia.

Aprobarea audienţelor va fi comunicată solicitatorilor în scris, cu arătarea zilei şi orei pentru care li s'a fixat audienţa.

Solicitatorii nu vor putea fi primiţi în audienţă de alte persoane, decât la acele la cari li s'a aprobat audienţa şi pentru obiectul arătat în cererea de audienţă.

Informaţiuni de orice natură în legătură cu lucrările ministerului, se vor putea da publicului, numai de către directorii sau de către conducătorii de servicii.

xox

OASPEŢI IUGOSLAVI LA CONSTA

— Vizita la reg. 9 călăraşi —

30 Septembrie

Azi dimineaţă, la ora 8, suita M. S. Regelui Alexandru al Iugoslaviei, a vizitat reg. 9 călăraşi din localitate, a cărui comandă onorifică o deţine M. S. Regina Marioara a Iugoslaviei. Suita era formată din mareşalul Curţii regale iugoslave, generalul Dimitrievici, ministrul plenipotenţiar Ciolac Antici, ministrul Curţii regale Ciolac, colonelul adjutant Slavici, precum şi secretarul legaţiei iugoslave din Bucureşti.

Oaspeţii au fost întâmpinaţi de d-nii general St. Popescu, comandantul diviziei a 19-a, colonel Dragomirescu, comandantul brigăzii 11 de cavalerie, colonel Goruneanu, comandantul reg. precum şi de întregul corp ofiţeresc al acestei unităţi.

Cu acest prilej, au fost reuşite curse de obstacole, executate de 12 dintre ofiţerii regimentului. A urmat vizitarea cămărmilor, după care oaspeţii au iscălit în cartea de aur.

La recepţia dela cazinoul ofiţeresc, d. colonel Goruneanu a toastat pentru M. S. Regele Alexandru al Iugoslaviei, precum şi pentru M. S. Regina Marioara, ai cărei nume îl poartă regimentul. Corul mat din reangajaţi şi of executat imnul regal iu

D mareşal al palatul neralul Dimitrievici a mit, în numele tuturor, tând pentru M. S. Rege rol II.

Intreaga asistenţă a a apoi ambele imnuri regal tate de corul regimentul

D. ministru plenipoten Iugoslaviei, Ciolac Antici, dicat paharul toastând cavaleriştii români, ale frumoase performanţe le mirat în această zi, pe st

Intreaga asistenţă s'a în tat apoi spre monument rolor cavalerişti căzuţi în pul războiului, unde s'au grafiat, depunând coroan

Seara, d. ministru Ciolac tici a oferit un prânz co dantului diviziei locale, d neral Popescu, precum şi pului ofiţeresc al reg. 9 raşi „Regina Marioara a slaviei". Prânzul s'a dat în nul regal, garat pe linia cipală a gării, urmând ca laş tren să-i transporte pe peţi, în cursul nopţii ace spre Medgidia.

A murit cel dintâi ciclist roma

Valurile tumultoase ale generaţiilor tinere bat albia vremii într'un ritm de adâncă prefacere, în care trecutul se distramă şi se întunecă an cu an, de nu mai rămâne din el decât operele covârşitoare prin trăinicia şi frumuseţea lor.

Bătrânii înaintaşi cari au deschis orizonturi noui, tuturor năzuinţelor spre mai bine rămân în urmă tot mai gârbovi şi mai singuratici, căci sgomotul actualităţii îi răzleţeşte unul de altul ; progresul trece peste modestia lor, zâmbind cu superioritate şi, oarecum, cu milă ; dar privirea lor resemnată petrece din urmă, îngăduitoare, val după val din acest spasm al reînoirii şi al realizărilor neprevăzute.

*

Oricât de mare avânt ar fi luat sportul românesc astăzi, oricâte perspective strălucite i-ar surâde în viitor, generaţiile tinere nu vor putea uita pe marii lor înaintaşi, pe acei cari au brăzdat cu sacrificii uriaşe, începuturile modeste risipindu-şi energia şi sufletul la fiecare răspântie grea.

Şi între aceştia, figura lui D. Dumitrescu, primul ciclist român, care s'a stins eri dimineaţă, va rămâne cea mai luminoasă şi mai reprezentativă.

Născut la 23 Noembrie 1861 la Săliişte, defunctul a simţit încă de mic o deosebită înclinaţie pentru sportul ciclist, căruia i s'a dedicat toată viaţa.

După o îndelungată muncă, infruntând piedicile şi mentalităţile greşite din vremea aceea, a reuşit să-şi procure o bicicletă — cu o roată imensă în faţă şi una mică înapoi.

A continuat de atunci a ocupe cu mare pasiune pe acest sport, căutând să-l pr ge în rândurile tineretul

Datorită perseverenţei a reuşit să câştige la 15 tembrie 1891, prima curs clistă organizată în ţară, sind la potou cu 200 metri intea celorlalţi concurenţi. la această dată a fost ani rândul campionul ţării, du la triumf culorile României tunci când îşi măsura fo cu străinii.

Toată tinereţea lui a în nat-o sportului, organizând şi încurajând elementele nere.

Când forţele fizice au i put a-l părăsi, Dumitru Du trescu n'a încetat să privi ze cu părintească înţele toate ramurile de manifes sportive, bucurându-se de gresele realizate zi cu zi.

De altfel această bucuri mare pasionat i-a fost sing lui răsplată pentru energia sipită toată viaţa.

Când a împlinit 70 de sportul românesc l-a sărbăt cu entuziasm. Bătrânul plâns... Căci nu-i venea să c dă ochilor că visurile lui se lizase toate, că în Româ ţara lui scumpă, energiile isbucnit cu frenezie, cultiv sportul, singurul mijloc de nătate, de voe bună şi de seninare a vieţii.

Când a împlinit 72 de a închis ochii.

Un suflet ales care a pâlp până în ultima clipă cu f binte dragoste pentru neam tineret, s'a stins încet ca o cără într'un opaiţ de preţ.

G. T

Ce ascunde societatea „Corvinul"

In primăvara aceasta, a murit în comuna Săvârşin, jud. Arad, marele latifundiar, contele Karol Hunyadi. Pe urma lui a rămas un singur moştenitor, fiul său Francisc Hunyadi, deputat în parlamentul din Budapesta. Acesta a optat la timp pentru cetăţănia maghiară, şi conform stipulaţiilor precise ale constituţiei, nu poate beneficia de stăpânirea moştenirei rămasă, aceasta fiind proprietate rurală.

Deputatul maghiar nu voeşte să se resemneze uşor şi să se supue de bună voe constituţiei româneşti. El a căutat să eludeze legea şi să facă tot ce-i stă prin putinţă pentru ca moştenirea să rămână şi mai departe în mâna cetăţeanului străin, spre a continua şi de aci înainte să facă din acea moşie, puternică pepinieră de iredentism maghiar.

Din păcate, totdeauna duşmanii înverşunaţi ai ţărei noastre găsesc printre români cozi de topor care-i ajută în opera lor anti-românească.

Şi de data aceasta s'a găsit persoana dispusă să fie pe placul străinului.

D. dr. Iancu Cornel, din Arad, a născocit constituirea unei societăţi anonime cu numele „Corvinul", care ar avea drept scop păstrarea şi îngrijirea vânatului de pe acea proprietate, capitalul societăţei fiind de 4 milioane şi jumătate lei din care un milion vărsat.

Scopul adevărat însă, e cumpărarea de mână liberă a moştenirei şi de oare ce din această societate face parte şi moştenitorul contelui Hunyadi, în proporţie de 99,09%, mosia subt această formă deghizată continuă să rămână şi mai departe în posesia moştenitorului cetăţean străin.

Tot acest avocat român a pus la cale inventarierea acestei proprietăţi de 8.700 jugăre de pădure, 167 jugăre pământ cultivabil de primă calitate, un parc de vânătoare de 500 jug., împrejmuit cu sârmă, un parc de lux de 27 jugăre şi peste 10 jugăre de pomi fructiferi.

Pe această proprietate se găseşte un castel cu 40 de camere, luxos mobilate, cu instalaţie de lumină proprie, o moară cu motor Diesel, cârciumă, hotel şi o serie întreagă de clădiri. Se mai găseşte şi o biserică romano-catolică, care e un puternic focar de iredentism.

Toate aceste bunuri şi clădiri din satul Săvârşin au a fost evaluate la suma ridicolă de 6 milioane şi jumătate de lei, pe când în realitate proprietatea valorează peste milioane de lei.

Primarul comunei, care semnat actul de inventarie a lăgământului, Iosif Mlad figurează pe inventar şi preţuitor, el declară că a se nat acel act fără să aibă vre cunoştinţă de ce semna.

In orice caz trece cu m competenţa unui primar ţară evaluarea unor averi at de importante.

Două sunt acţiunile săvârş de acest binevoitor avocat r mân :

Conservarea proprietăţei mâna moştenitorului străin pr operaţia deghizată a cumpăr rei moştenirei de soc. „Corv nul", societate în care a fo indus în eroare şă intre şi Anton Mocsony, maestru vânătoare al palatului reg d-sa fiind numit membru direcţiunea acelei soc. pent protecţia vânatului.

Această camuflare trebue ori ce preţ oprită.

A doua acţiune e falşa ev luare, spre a se sustrage de impunerea fiscală.

Dacă o întreprindere comer cială sau industrială rom nească caută să sustragă vre un venit la impunere, ea es urmărită de fisc şi rigorile le gei se abat asupra ei.

Aci e vorba de o moştenir de peste o sută de milioane le Evaluând-o prin abuz la milioane şi jumătate lei, taxe de moştenire se reduc în pro porţie simţitor.

Prefectura judeţului Arad constatând acest fapt, a făcu interventiile necesare la min sterul de justiţie, care a sesis judecătoria de ocol Radna, s numească o comisie de exper pentru a face o nouă evaluar a moştenirei.

Avem precise informaţii, c reprezentanţii moştenitorulu fac tot felul de intervenţii p lângă guvern, şi unele ziar ungureşti afirmă că s'a făcu chiar intervenţii diplomatic pentru a împiedica o evaluar reală a moştenirei ; totuşi mi nisterul de justiţie a ordona preţuirea şi a cerut ca intre dosarul să fie înaintat dup preţuire la minister.

Guvernul are datoria a nu se lăsa intimidat de presiunile di plomatice şi nici îndoloşat de intervenţiile interesate.

timpul ca să deschidem ochii şi să nu împingem toleranţa şi bunătatea noastră până la extrem.

Bunătatea caracteristică a românului trebue să aibă o limită, peste care dacă se trece se chiamă : crimă contra naţiunii.

N. I. Alexandrescu

ULTIMA ORA

Activitatea Micii Inţelegeri în Balcani

— Importanţa călătoriei Regelui Iugoslaviei —

Belgrad, 30 (Rador).- Ziarul „Politika" scrie că voiajul Suveranilor iugoslavi în Marea Neagră, Egee şi Adriatică, constitue o fază nouă a activităţii politice a Micii Inţelegeri.

In legătură cu întrevederile care vor fi, ziarul subliniază că activitatea Micii Inţelegeri în Balcani ia o însemnătate considerabilă.

In legătură cu viitoarea întrevedere a Suveranilor iugoslavi şi bulgari la castelul din Euxinograd, lângă Varna, ziarul relevă că, cu toate dificultăţile actuale, cele două ţări aşteaptă dela această întrevedere rezultate profitabile şi înlăturarea tuturor obstacolelor în calea stabilirii unor raporturi de vecinătate normală.

„Politika" insistă apoi asupra faptului că întrevederea dintre Regele Alexandru şi Kemal Paşa este prima întâlnire dintre cei doi şefi de Stat şi că vizita aceasta are o însemnătate deosebită în actuala situaţie a Balcanilor. Reamintind marile sforţări făcute de Ismet Paşa şi Ruschdy Bey pentru realizarea unui Locarno balcanic, ziarul scrie că raporturile între Iugoslavia şi Turcia sunt de aşa natură, încât ele oferă o deplină garanţie că această idee va găsi în ambele ţări un sprijin deosebit.

„Politika" arată apoi că Regele Alexandru va fi primit la Corfu de generalul Condylis, ministrul de războiu al Greciei. Prezenţa generalului Condylis la Corfu, deşi Regele Alexandru al Iugoslaviei călătoreşte în cel mai strict incognito, este considerată ca o atenţie specială a guvernului grec faţă de Suveranii Iugoslaviei.

•

Londra, 30 (Rador). — Ziarul „Daily Herald" publică un articol, datorit unui corespondent special, asupra importanţei călătoriei regelui Alexandru la Constantinopol.

Ziarul atribue mare însemnătate acţiunii suveranului iugoslav, care ar dori să stabilească relaţii prieteneşti atât cu Bulgaria cât şi cu Turcia, mai ales că suveranul iugoslav şi-a dat seama că Bulgaria gravitează în jurul Italiei.

Intâlnirea cordială care a fost de curând între regele Boris şi regele Alexandru este o dovadă că se lucrează pentru o apropiere între statele respective.

Prezenţa d-lui Venizelos în Turcia este încă o dovadă, scrie ziarul, că se lucrează la apropieri politice.

INTREVEDERE INTRE REGELE BORIS ŞI REGELE CAROL?

Sofia, 30 (Radio-Central).- *In legătură cu audienţa avută eri de ministrul român la Sofia, Vasile Stoica, cu regele Boris, ziarul „Utro" scrie, că această audienţă a avut un caracter particular, dar că s'a vorbit totuş în mersul ei despre o întrevedere între regele Boris şi regele Carol al României.*

Intrevederea dintre cei doi regi ar urma să fie între 10 şi 20 Octombrie într'o localitate de pe malul Dunării.

Un pact balcanic cu participarea Rusiei Sovietice

Ankara, 30 (Radio-Central).— *Trimisul special al Agenţiei anatolice, care a fost la Sinaia în timpul conferinţei Micii Inţelegeri, după ce aminteşte că la această conferinţă s'a hotărît eri ca statele Micii Inţelegeri să închee pacte pe aceeaş bază ca pactul greco-turc, spune că ministrul de externe român Titulescu, care va face curând, o vizită la Ankara va propune cu această ocazie încheerea unei convenţii între toate statele cu interese economice identice la mările Negre şi Egee.*

Această convenţie urmează să se închee între România, Iugoslavia, Grecia, Turcia şi Rusia Sovietică. In acelaş timp, se va întregi pactul greco-turc cu o formulă asupra definiţiei agresorului, care e cuprinsă şi în pactele încheiate între statele Micii Inţelegeri şi Rusia Sovietică.

Un memorand italian

asupra reconstruirii ecoomice a ţărilor dunărene

Geneva, 30 (Rador). — Reprezentanţii Italiei au remis statelor semnatare ale pactului celor patru puteri, precum şi statelor succesoare ale imperiului austro-ungar un memorand, prin care se propune reconstruirea economiei dunărene în sensul recomandaţiilor conferinţei din Stresa, care ar urma a fi extinse la numeroase produse agricole.

In cercurile autorizate se arată o mare rezervă cu privire la acest memoriu, declarându-se că el nu constitue un nou plan, ci o serie de sugestii practice propuse de guvernul italian atenţiunii statelor interesate la reorganizarea economică a Europei dunărene.

Ziarele adaugă că „iniţiativa aceasta va servi a arăta încă odată că Italia este aceea care indică drumul spre pace şi buna stare a colectivităţii".

IMPRESIA IN CERCURILE SOC. NAŢIUNILOR

Geneva, 30 (Radio Central). După plecarea miniştrilor germani şi sosirea d-lor Titulescu şi Beneş la Geneva, principalul obiect al discuţiilor de aci îl formează problema dunăreană. Problema a fost pusă la ordinea zilei printr'un memoriu al subsecretarului de stat italian, Suvici.

Cercurile politice dela Geneva, discutând rezultatele conferinţei dela Sinaia, sunt de părere că aceste rezultate vor contribui la consolidarea situaţiei din Europa-Centrală.

Şi ştirile despre o apropiată acţiune diplomatică în Balcani şi despre intenţiile de colaborare ale Micii Inţelegeri cu statele vecine sunt primite cu satisfacţie în cercurile politice de la Geneva.

Memoriul d-lui Suvici, care a fost înaintat azi delegaţilor marilor puteri şi ai statelor succesoare, tratează reconstruirea Europei centrale şi se referă la hotărîrile luate la Stresa.

Delegatul italian a evitat să facă cu această ocazie vreo aluzie la pactul în patru şi a precizat că nu vrea să propună un plan rigid, ci înainte de toate, propuneri discutabile, cari să contribue la restabilirea echilibrului în relaţiile comerciale şi balanţele de plăţi ale statelor din Europa centrală.

Memoriul Italiei e considerat la Geneva ca o contrapropunere la planul economic al Micii Inţelegeri.

Memoriul italian prevede şi posibilitatea unei extinderi a tarifelor preferenţiale.

Statele Micii Inţelegeri au, deocamdată, atitudine rezervată faţă de memoriul d-lui Suvici.

—xox—

Dolarul in scădere

Londra, 30 (Rador). — In bursa de azi de dimineaţă dolarul a suferit o nouă scădere, fiind cotat la 4,75 3/4.

—xox—

Ziariştii germani

părăsesc Rusia

Paris, 30 (Rador). — Din Moscova se anunţă că în cursul serii de azi vor părăsi Rusia corespondenţii presei germane, cărora ministerul de externe sovietic le-a pus în vedere că nu mai pot continua activitatea lor pe teritoriul Uniunii Sovietice.

—xxx✱xxx—

Din străinătate

✱ **New-York, 30 (Rador).** — Astăzi a fost găsit la Filadelfia ucis, cu un glonte de revolver în gură, Schremk, preşedintele companiei „Norts City Trust".

✱ **Geneva, 30 (Radro).** —Sir John Simon şi d. Eden, vor pleca mâine dimineaţă, la Londra, spre a avea o întrevedere cu membrii guvernului britanic. El se vor înapoia la Geneva în cursul săptămânii viitoare.

✱ *Paris, 30 (Rador).* — D. Serraut, ministrul marinei a inaugurat azi la amiază salonul nautic.

✱ *Washington, 30 (Rador).* — Preţul aurului nou extras a fost fixat astăzi de guvern la 31,46 dolari uncia, adică cu 13 cenţi mai mult decât în ajun.

Pesimism în soluţionarea problemei dezarmării

— Ingrijorare de soarta Soc. Naţiunilor —

Londra, 30 (Rador). — Comunicările care sosesc din Geneva şi în special cuvântările delegaţilor statelor mărunte, cum spune „Times", sporesc pesimismul, care domneşte aici cu privire la soluţionarea problemei dezarmării.

Ceeace turbură pe toată lumea care-şi pune speranţele în Societatea Naţiunilor, este acţiunea marilor Puteri care tinde a înlocui de fapt principiul de bază al Societăţii Naţiunilor cu spiritul şi metodele pactului în patru.

Cercurile din Londra consideră că discuţiile privitoare la dezarmare au fost până acum o simplă conferinţă a semnatarilor pactului în patru, ţinută numai printr'un accident la Geneva.

Această acţiune este socotită, ca fiind cea mai puternică lovitură dată Societăţii Naţiunilor, şi aşa destul de greu lovită în prestigiul său, şi ca o încercare de a o înlocui cu un comitet dictatorial al marilor Puteri, după cum doreşte d. Mussolini.

In general se crede că Germania nu va accepta propunerile franceze şi că participarea Americei, în discuţiile de dezarmare, nu are decât o valoare morală, America neputând lua nici un angajament.

SOARTA CONFERINŢEI DEPINDE DE ATITUDINEA GERMANIEI

Paris, 30 (Rador). — „Le Temps" publică azi următoarele în buletinul zilei:

„Şansa conferinţei de dezarmare de a avea un succes practic depinde în acest moment, numai de spiritul politic de care va da dovadă cancelarul Hitler, în imprejurarea gravă în care se va decide atitudinea definitivă a Germaniei.

„Guvernul Hitler a fost silit să abandoneze în fapt, sub presiunea magnaţilor industriei şi a nobilimii, ceeace era mai esenţial din programul său social, care la origină era net revoluţionar. Guvernul Reichului va trebui să aleagă acum între realizarea programului său curat naţionalist, reinarmarea, alipirea Austriei, agitaţia naţional-socialistă în ţările vecine, şi între totala izolare morală şi politică în mijlocul Europei, care este ferm hotărîtă să se apere contra oricărei ofensive a pan-germanismului.

„Dacă se adaogă la acestea, grelele încercări, pe cari le va suferi poporul german în cursul iernei viitoare, ne putem da seama că guvernul d-lui Hitler se află în luptă cu greutăţi morale şi materiale pentru a căror rezolvare mistica naţional-socialistă nu este suficientă".

DECLARAŢIILE MINISTRULUI DE EXTERNE UNGAR

Budapesta, 30 (Rador). — D. Kanya, ministrul afacerilor străine al Ungariei, a plecat, astăzi, dela Geneva spre Budapesta.

La plecare, d. Kanya a declarat corespondentului agenţiei telegrafice ungare, că în timpul actualei sesiuni a Societăţii Naţiunilor centrul de gravitate nu a căzut atât pe chestiunile cari figurează pe ordinea de zi a sesiunii, cât mai ales pe convorbirile din culise. In prima linie a acestor convorbiri se găseşte chestiunea dezarmării.

Ungaria — a spus d. Kanya — aşteaptă punerea în valoare generală a dezarmării, prevăzută în pactul Societăţii Naţiunilor, cu atât mai mare interes cu cât ea se găseşte în centrul Europei, fără sprijin, încercuită de un cerc ameninţător de federaţiuni de state cu adevărat militariste. Guvernul ungar nu aspiră să ajungă la înarmare, ci la crearea unui echilibru echitabil, care este condiţia preliminară a unui organism de pace stabil.

Rezultatul negocierilor, a încheiat d. Kanya, este încă nesigur. Totuşi, nu trebuie să abandonăm speranţa că se va putea arunca o punte peste divergenţele care mai persistă.

INTREVEDERILE D-LUI TITULESCU

Geneva, 30 (Rador). — D. Titulescu, ministrul de externe al României, a dejunat astăzi la delegaţia iugoslavă, care a oferit un dejun în onoarea Micii Inţelegeri.

După masă, d. Titulescu a avut o întrevedere de două ore şi jumătae cu d. Paul Boncour. Apoi, d-sa a văzut pe d. Beck, ministrul de externe al Poloniei şi pe preşedintele delegaţiei turceşti.

STAREA D-LUI HERRIOT

Lyon, 30 (Rador). — *La ora 19, starea sănătăţii d-lui Herriot nu suferise o ameliorare prea accentuată.*

—xox—

Cortesele vor fi dizolvate

Madrid, 30 (Rador). — Intreaga presă spaniolă de azi dimineaţă anunţă că disolvarea Corteselor este apropiată.

Ziarul „El Debato" scrie că Cortesele vor fi disolvate chiar în cazul când vor vota moţiunea de încredere în guvern.

—xox—

Comemorarea

armistiţiului pe frontul oriental

Paris, 30 (Rador). — La Marsilia s'a desfăşurat eri ceremonia comemorativă a armistiţiului pe frontul oriental. Ceremonia s'a desfăşurat în faţa monumentului naţional ridicat în cinstea celor căzuţi în Orient.

Au participat asociaţiile foştilor combatanţi în Orient, la care s'au adăugat numeroşi iugoslavi, greci, italieni şi englezi.

După ceremonie, consulul iugoslav din Marsilia a primit autorităţile militare şi civile, precum şi delegaţi ai foştilor luptători.

—xox—

Turburările din Cuba

TURBURARI IN CARTIERUL AMERICAN

Havana, 30 (Rador). — *In timpul împuşcăturilor de eri au fost ucişi mai mulţi soldaţi. Printre răniţi se află şi căpitanul Hernandez.*

In cartierul unde s'au produs turburările, locuesc numeroşi cetăţeni americani.

Garda palatului preşedinţial a fost întărită. Membrii asociaţiei ABC au participat la lupte alături de soldaţi.

In cursul luptelor cari au fost în faţa redacţiei lui „Associated Press", unde se află şi birourile a numeroşi corespondenţi, gloanţele cari pătrundeau prin birouri erau atât de numeroase încât corespondenţii s'au văzut obligaţi a redacta telegramele lor întinşi pe podea, spre a nu fi ucişi.

AGITAŢII GREVISTE

Havana, 30 (Rador). — Situaţia pare a se agrava din oră în oră, lucrătorii ameninţând cu greva generală, care ar putea duce la ocuparea de către greviştii a rafinăriilor de zahăr.

Diplomat german

atacat la Praga

Praga, 30 (Radio-Central). — Secretarul legaţiei germane din Praga, baronul Bibra a fost atacat azi după amiază de un lucrător anume Slesinger, care l-a somat să îndepărteze svastica pe care o purta la butonieră.

Incidentul s'a întâmplat în momentul când baronul Bibra părăsea un restaurant din str. Celetna, unde luase masa cu ataşatul militar german, colonelul von Falkenborst.

Baronul Bibra a spus agresorului că e diplomat şi are drept să poarte insigna. Slesinger s'a repezit atunci la el şi i-a smuls svastica.

Au intervenit şi câţiva trecători cari au luat atitudine contra lui Bibra. O femeie l-a insultat.

Poliţia a intervenit, luând apărarea diplomatului german, şi arestând şase persoane, dintre care şase sunt cetăţeni cehoslovaci, iar unul fără supuşenie.

S'a deschis acţiune publică împotriva agresorilor şi se anunţă un demers diplomatic din partea Germaniei.

✝

Mult îndureraţii: Maria soţie, Victoria fiică, Eugen fiu, Ana soră, Margareta şi Sergiu nepoată şi nepot, cum şi familiile Bogdan, Manasiu, Grozea şi Tinescu, au durerea a anunţa încetarea din viaţă a scumpului lor

Dumitru Dumitrescu

în etate de 72 ani

decedat în ziua de 30 Septamvrie a. c., după o scurtă suferinţă.

Inmormântarea va avea loc Luni 2 Octombrie, ora 15, la cimitirul Isvorul, în capela căruia sunt depuse rămăşiţele pământeşti ale defunctului.

✝

Neconsolaţii: Elena soţie, Ştefania, Fiţa şi Gicu copii, Leon şi Florina ginere şi nepoată, precum şi familiile înrudite au nemărginita durere a anunţa moartea scumpului lor

GHEORGHE D. CARCALEŢEANU

PENSIONAR

în etate de 59 ani

fost şeful depozitelor Centralei Coop. Săteşti

Inhumarea s'a făcut Duminică 1 Oct. 1933, ora 4 d. m. la Cimitirul Belu. 27

✝

Adânc îndureraţii: Victoria, soţie, Olga şi Niki, fiică şi ginere, Valeria şi Titi, copii, precum şi rudele, au durerea a anunţa încetarea din viaţă a scumpului lor

Ştefan N. Ionescu

PENSIONAR

în etate de 61 ani

Inmormântarea a avut loc Duminică 1 Octombrie, ora 3 p. m. la cimitirul Bellu.

Cortegiul a plecat din casele defunctului, din str. Plantelor 49.

✝

Adânc întristaţii: Mitana soţie, copii, ginerii, nurorile, nepoţii şi strănepoţii, au nemărginita durere a anunţa încetarea din viaţă a scumpului lor

Niţă Fotescu

PENSIONAR

Inhumarea a avut loc Duminică 1 Oct. Cortegiul a pornit la ora 2 p. m. din str. St. O. Iosif 14 la cimitirul Isvorul Nou.

✝

Mult îndurerata familie anunţă moartea prematură în urma unui accident a iubitului lor

Theodor L. Rovaciu

în etate de 34 ani

Inmormântarea a avut loc Duminică 1 Octombrie, ora 3 d. a.

✝

Indureraţii Constantin Filipovici, cu copii Coralia, Lenuca şi George, ginerii Mrejeru şi Sandescu, familiile Filipovici, Bellu, Podişanu, Poenariu, Balea, Cucinschi, Ficlinescu, Maxim, Manea, anunţă pierderea iubitei lor

ANA CONST. FILIPOVICI

în etate de 54 ani

Inhumarea a avut loc Duminică 1 Octombrie la cimitirul Broşteni-Neamţtz. 41

INFORMAŢII

✱ In momentul părăsirii teritoriul românesc, d. Jeftici, ministrul de externe al Iugoslaviei, a trimis din Jimbolia următoarea telegramă:

„M. S. REGELUI CAROL II

Cu devotamentul cel mai credincios îmi permit de a ruga pe Majestatea Voastră de a bine voi să primească mulţumirile mele foarte respectuoase pentru toată bunătatea graţioasă şi ospitalitatea binevoitoare pe care o voin păstra ca o neuitată amintire".

Servitorul Majestăţii Voastre, Jeftici

Ministrul afacerilor streine".

✱ A. S. Regală Principele Nicolae a vizitat Sâmbătă aeroportul Băneasa. A fost primit de d-nii Cantacuzino Paşcanu, directorul aviaţiei civile, Simeon, comandantul aeroportului, comandor Bănculescu, etc.

A. S. R. a sburat apoi pilotând unul din aparatele aviaţiei civile.

✱ D. mareşal Averescu se va înapoia azi în Capitală, venind dela T.-Severin.

✱ Sâmbătă seara, d. ministru Ioaniţescu a părăsit Capitala, mergând în inspecţii cu caracter muncitoresc la Botoşani şi Dorohoi.

✱ S'a aprobat contractarea unui împrumut de 1 milion lei la Casa Naţională de Economii din Bucureşti, de către comitetul şcolar al liceului de fete din Câmpulung (Muscel), pentru terminarea şi darea în folosinţă a noului local al liceului.

✱ Am publicat în numărul de eri, după relatările corespondentului dela Băile Herculane, că acolo a făcut senzaţie dispariţia d-lui colonel în rezervă Teodor Sturza, care venise dela 8 Iulie în staţiune.

D. colonel Sturza s'a prezentat eri la redacţia noastră, aducându-ne la cunoştinţă că se află în Capitală.

✱ Asistenţa medicală universitară a societăţii studenţilor în medicină din Bucureşti se redeschide în ziua de 2 Octombrie şi va funcţiona zilnic între orele 6—8 d. a., dând consultaţii gratuite, tratamente, internări în spital, examene de laborator etc. tuturor studenţilor şi studentelor dela universitate şi şcolile superioare din Bucureşti.

✱ In zilele de 21, 22 şi 23 Octombrie se va ţine la Dej congresul Asociaţiei generale a romanilor uniţi" (Agru).

De [illegible]tituire se îngrijeşte comitetul local organizator, căruia i-se vor anunţa participanţii cel mai târziu până la 15 Octombrie, la adresa: George Mânzat, protopop, Dej, str. Avram Iancu. In special vor menţiona dacă doresc să participe la mesele comune dela 22 şi 23 Oct. la amiazi.

Participanţii vor beneficia de reducere pe c. f. r. Vor păstra deci biletele de tren.

✱ **Alegerile de episcopi la eparhiile Huşi, Cetatea Albă şi Caransebeş se vor face irevocabil, în zilele de 19, 20 şi 21 Octombrie. I. P. S. Patriarh a semnat eri scrisoarea de convocare.**

✱ Sâmbătă seara, cu ocazia sosirii în Capitală a d-lui prof. A. C. Cuza, poliţia a scos patrule de gardieni pe calea Victoriei, spre a împiedica eventuale manifestaţii.

✱ Pentru alegerea comitetului de intervenire către forurile competente, în scopul de a se aproba o comisiune medicală de contrarevizuire întocmai ca la gradele inferioare, un comitet de iniţiativă invită pe toţi domnii ofiţeri invalizi nedreptăţiţi, a lua parte la consfătuirea ce se va ţine în ziua de 8 Octombrie, ora 10, în strada General Berthelot 92.

✱ Se aduce la cunoştinţa tuturor preşedinţilor Camerelor de muncă din ţară şi tuturor directorilor şcoalelor de ucenici care depind de ministerul muncii, că sunt convocaţi la o consfătuire ce va fi sub preşedinţia d-lui ministru D. R. Ioaniţescu, Joi, 5 Octombrie, ora 10 dim., în localul Casei centrale a asigurărilor sociale, b-dul Carol 17

Consfătuirea ţinându-se în vederea deschiderii cursurilor noului an şcolar, sunt rugaţi să nu lipsească nici unul din preşedinţii Camerelor de muncă şi directorii de şcoli, având în vedere că, pe baza noilor legi, este prima oară când sunt chemaţi la o colaborare comună, pentru instrucţia şi educaţia viitorilor pioni ai economiei naţionale.

La această consfătuire sunt rugaţi să fie faţă şi directori şcolilor primare în localurile cărora funcţionează şcolile de ucenici.

Directorii şcolilor de ucenici vor aduce şi tablourile cu numărul elevilor înscrişi, pe clase, pentru noul an şcolar.

✱ Se primesc înscrieri la şcoala de surori infirmiere voluntare a Societăţii *Crucea Roşie*. Informaţiuni se pot lua de la sediul societăţii (str. Biserica Amzei 29, Bucureşti), în fiecare zi dela orele 10—13.

POLITICE

✱ *D. Mihai Popovici, ministrul de justiţie a plecat Sâmbătă seara la Sovata, unde va avea o întrevedere cu d. Maniu*

Luni va fi la Sovata şi d. Mihalache.

In urma acestor întrevederi, al căror rezultat îl aşteaptă primul ministru, va fi convocat comitetul executiv al partidului naţional ţărănesc.

Preşedintele Masaryk

despre democraţie şi dictatură

Paris, 30 (Radio-Central). — „Quotidien" publică azi a doua parte a interviewului d-lui Masaryk, în care preşedintele Cehoslovaciei se pronunţă despre „Democraţie şi dictatură".

D. Masaryk spune că crede în principiile democraţiei, însă aceasta e o instituţie încă tânără, care începe deabea cu revoluţia franceză, pe când guvernările autoritare sunt tot atât de vechi ca şi lumea însăş.

Democraţia se desvoltă foarte încet. Ea nu e desăvârşită. Suferă de slăbiciuni. Democraţia are lipsurile ei, dar şi dictatura are slăbiciunile ei. Şi democraţia are nevoie de autoritate, însă autoritatea politică nu e suficientă, fiind necesară şi o autoritate morală, religioasă şi intelectuală. Cunosc părţile slabe ale democraţiei. O majoritate, chiar o unanimitate nu este o garanţie pentru adevăr.

Nici alegerile nu pot prezenta o asemenea garanţie.

Am avut, până acum în Cehoslovacia, două guverne compuse din specialişti. Aceasta nu poate fi evitat, dacă parlamentul nu dispune de personalităţi competente.

Am respins şi argumentele comuniste împotriva democraţiei. Democraţia politică lasă să dăinuiască anumite nedreptăţi sociale, dar ea se poate desvolta.

*

La întrebarea ce părere are asupra chestiunii dezarmării şi faţă de problema austriacă, Mazaryk a răspuns că o reducere treptată a înarmărilor e necesară, cu condiţia ca să se producă simultan şi să fie internaţională.

„Dar, cum să dezarmăm, când vecinii noştri fabrică tunuri? Refuz să aştept în fotoliul meu până când cineva va veni să mă sugrume".

„In ce priveşte Austria, sunt de părere ca ea să-şi menţină independenţa. A fost independentă timp de secole, şi nu e nici un motiv ca această stare să înceteze. Sunt anumite dificultăţi, dar acestea trebue rezolvate, dacă voim să discutăm deschis şi sincer. Aşa dar, să începem discuţia!".

Presa franceză despre Mica Inţelegere

— Planul de colaborare în domeniul economic —

Paris, 30 (Rador). — Presa franceză continuă să comenteze conferinţa Micei Inţelegeri din Sinaia.

Ziarul „Le Matin", sub forma unei corespondenţe din Roma, insistă asupra planului de colaborare în domeniul economic între cele trei state, arătând că apropiata reuniune la Praga a consiliului economic al Micii Inţelegeri va aduce preciziuni în această privinţă.

Ziarul crede posibilă o adeziune ulterioară a Ungariei la această colaborare în scop de a putea plasa produsele sale agricole împreună cu România şi Iugoslavia.

„Le Journal", scrie într'un editorial, că semnele de destindere se înmulţesc în Europa orientală, iar consiliul permanent al Micii Inţelegeri, considerat la început în unele cercuri ca primejdios, este cauza acestei destinderi.

Ziarul crede că deciziunile ce se vor lua de consiliul economic al Micii Inţelegeri vor oferi şi Austriei şi Ungariei perspective favorabile, fără a primejdui interesele României şi Iugoslaviei.

Apropierea greco-turcă, acordurile de neagresiune încheiate de Soviete cu vecinii, destinderea germano-poloneză, arată, încheie ziarul, că situaţia generală în Europa orientală a făcut mari progrese.

•

Corespondentul din Bucureşti al ziarului „Petit Parisien" scrie că conferinţa Micii Inţelegeri, ţinută la Sinaia, este cea mai însemnată de până acum, atât pentru că s'a petrecut sub controlul imediat şi în prezenţa celor doi Suverani român şi iugoslav, cât şi prin rezultatele la care a ajuns şi prin dubla garanţie regală de care a beneficiat. Nu putem decât să ne bucurăm de un asemenea bilanţ. Mica Inţelegere constituie în epoca turbure în care trăim, unul din instrumentele cele mai însemnate ale păcii internaţionale. In noul ziar „Notre Temps" d. Pierre Brossoletto scrie că lucrările conferinţei din Sinaia par a dovedi în toate domeniile hotărîrea de a se adapta la evoluţia europeană şi de a pregăti apropierile necesare.

In materie de înarmare a fost deajuns celor trei miniştri de externe ai Micii Inţelegeri să proclame acordul lor cu politica franceză spre a arăta că înţeleg a scoate din politica lor tradiţională de securitate tot ce putea permite o înţelegere grabnică pe baza negocierilor din Paris.

Ziarul „Le Quotidien" făcând aluzie la discursul lui sir John Simon la Geneva, califică discursul ca fiind construit pe presupuneri. „Există mai mult realism în rezoluţia Micii Inţelegeri care cere controlul general eficace şi automatic".

Dacă voim să evităm războiul prin societatea Naţiunilor, trebuie să vrem ca aceasta să ajungă ceeace a cerut Mica Inţelegere la Sinaia: o instituţie capabilă de a aplica sancţiuni în caz de violarea convenţiilor acceptate.

—xox—

Dramă familiară

Paris, 30 (Radio-Central). — In localitatea Garches, de lângă Paris, s'a desfăşurat azi o dramă familiară.

Avocatul Blavet, în vârstă de 63 ani, a impuşcat, intr'un acces de nebunie, pe fiul său, în vârstă de 26 ani, apoi pe fiica sa, de 23 ani, care dormea, şi, în cele din urmă, pe soţia sa, care venise, speriată, atrasă de sgomotul detunăturilor.

Criminalul a fugit apoi în cameră, unde s'a impuşcat cu o armă de vânătoare.

Stagnare în schimbul de mărfuri dintre România şi Cehoslovacia

Praga, 30 (Radio-Central). — *In schimbul mărfurilor dintre Cehoslovacia şi România a intervenit în ultimul timp o oarecare stagnare, care îngreuiază foarte mult şi clearingul dintre cele două ţări.*

România a propus să se extindă importul mărfurilor româneşti în Cehoslovacia, pentru ca deficitul de 100 milioane coroane cehe realizat în operaţiile de clearing în detrimentul ei să fie înlăturat. Se duc tratative în acest sens.

Moţiunea congresului

confederaţiei generale a muncii

Paris, 30 (Rador). — Congresul Confederaţiei generale a muncii a votat o moţiune prin care cere desarmarea, controlul permanent al armelor şi muniţiilor, interdicţia fabricării private a materialului de războiu, apelul obligatoriu la arbitragiul internaţional şi transformarea Societăţii Naţiunilor într'un organ democratic care să se inspire dela un spirit cu adevăr internaţionalist.

Totdeodată, congresul a adoptat o moţiune prin care condamnă războiul şi proclamă intangibilitatea tratatului din Versailles şi a anexelor sale.

Situaţia în Statele-Unite

SPRE APLANAREA GREVEI

Washington, 30 (Rador). — Preşedintele Roosevelt speră că prin acordul pe care-l va supune conducerii minelor aparţinând industriei de oţel, se va putea pune capăt grevei celor 25.000 mineri din vestul Pennsylvaniei.

Washington, 30 (Rador). — *Cei 5.000 de mineri grevişti de la Clairton (Pensylvania), au încetat eri seară „asediul" oraşului, făcut în semn de demonstraţie, şi s'au înapoiat la casele lor.*

Congresul internaţional de lingvistică la Roma

— Comunicările românilor —

In cetatea eternă a fost, sub preşedinţia de onoare a d-lui Mussolini, al 3-lea congres internaţional de lingvistică, la care au participat peste 200 învăţaţi străini reprezentând peste 30 de state din Europa, Asia, Africa şi America. Au fost făcute şi discutate 70 de comunicări. Dintre români, au luat parte d-nii profesori Claudiu Isopescu, Dimitrie Găzdaru şi Sever Pop.

In discursul oficial, d. ministru Ercole a relevat că „doi congresişti străini, ambii români, bine cunoscuţi în Italia, prezintă comunicările lor în limba italiană". D. Claudiu Isopescu, conferenţiar la Universitatea din Roma, a vorbit despre „Elementele italiene în limba română", iar d. Dimitrie Găzdaru, conferenţiar la Universitatea din Iaşi, „asupra unei consecinţe cu caracter de lege fonetică a proclisei şi a enclisei". Au luat parte numeroşi învăţaţi cari se ocupă cu filologia română, ca d. Mario Roques de la Sorbona, Sandfeld din Holte (Danemarca), d. L. Spitzer din Colonia, d. Rohlfs din Tübingen, d. J. Boutière din Dijon, d. Tagliavini din Budapesta, d. Bartoli din Turin, d. Migliorini din Roma, d. Maleski din Cracovia, etc. Congreviştii cu fost primiţi de Papa iar câte un delegat din fiecare ţară — dintre români d. prof. Găzdaru — de d. Mussolini.

—xox—

„UNIVERSUL" IN ŢARA

Fost subcomisar,

autorul unui furt senzaţional

— Cercetările instrucţiei incununate de succes. — Autorul furtului recunoaşte faptul —

Bacău, 29 Sept.

Ziarul nostru a scris la timp despre senzaţionalul furt de bani şi bijuterii, dela d-na Mauw, din calea Oituz, în valoare totală de peste 370 mii lei, — furt comis în Noembrie anul trecut. Printre cei bănuiţi la acest însemnat furt, au fost arestaţi mai mulţi inşi printre cari şi un cunoscut hoţ Mihai Sociu, originar din comuna Călugăra, acest judeţ. Odată arestat, acest Sociu, a arătat ca autor moral pe fostul subcomisar V. Şova, din poliţia locală, care, deşi arestat, din primul moment a negat cu încăpăţânare orice amestec în acest furt. Totuşi, el a fost menţinut arestat încă din primăvară.

In acest timp, în urma cercetărilor făcute de comisarul Dimitrescu, s'a descoperit în comuna Călugăra, satul originar al lui Sociu, îngropată în pământ, suma de 23 mii lei şi bijuterii de valoare, provenite din furtul dela d-na Mauw. Sociu a arătat ca autor moral pe Şova, care, cunoscând atât situaţia materială a victimei, cât şi situaţia casei, întrucât era în imediată vecinătate cu această doamnă, i-ar fi înlesnit săvârşirea furtului. Totuşi, Şova a luat pe *nu ştiu nimic* în braţe, sperând că aşa va isbuti să fie scos de sub inculpare şi pus în libertate. Dar d-nii prim-procuror Mina Gorovei, procuror Zarojanu şi judecător Emil Tiron dela cabinetul I de instrucţie sa'u ocupat neîncetat de aflarea adevărului în acest senzaţional furt, făcând fel de fel de cercetări şi investigaţii, până ce, acum câteva zile, munca acestor magistraţi, a fost încununată de succes, fiind descoperit şi autorul moral, fostul subcomisar V. Şova. Iată cum s'a putut afla firul adevărului în această afacere.

Parchetul local şi cabinetul I de instrucţie, unde se instruia furtul, erau încunoştinţaţi, că soţia fostului subcomisar Şova, primea din când în când sume de bani. D. Zarojanu a cercetat la poşta locală, dacă d-na Şova a primit prin acest oficiu, vreo sumă de bani. S'a constatat că numita d-nă a primit în lunile Iunie şi Iulie din acest an, sume variind între 3 şi 4 mii de lei. Făcându-se cercetări mai departe, s'a putut afla că expeditorul banilor era plutonierul Petre Mihalache, reangajat la muzica regimentului de escortă regală, din Bucureşti. Imediat s'au îndreptat cercetările acolo şi o comisie rogatorie, compusă din d-nii judecător Ioan Stănescu, dela cabinetul 7 de instrucţie Bucureşti, procuror Vicol din Bucureşti, un domn maior dela comenduirea garnizoanei Capitalei şi comisar I. Cristescu din poliţia Bacău, s'au prezentat, în ziua de 27 Septembrie, la domiciliul plutonierului Petre Mihalache, la care s'a găsit într'o sobă, numeroase scrisori trimise de Şova, cu care era rudă, cum şi într'o şifonieră, un livret al Casei de depuneri, pe suma de 73.000 lei, pe numele plutonierului, care a declarat că, în Decembrie anul trecut, Şova a venit la el la Bucureşti şi i-a dat 100.000 lei, ca să-i depună la Casa de depuneri pe numele plotonierului, spunându-i că suma este provenită dintr'o reţinere făcută de ministerul de interne, pe timpul cât a fost suspendat şi că câştigând procesul, i s'ar fi cuvenit această sumă, care nu o poate lăsa acasă, neflind în bune condiţiuni conjugale cu soţia sa. Plotonierul Mihalache, nebănuind nimic, a primit propunerea. Şova fiind apoi învinuit de furt şi arestat, soţia acestuia s'a dus la Bucureşti, în câteva rânduri, reţrăgând din carnetul de depuneri suma de 27.000 lei. Şi acum, la descinderea făcută de comisia rogatorie, d-na Şova, se afla sosită la Bucureşti, în casa plotonierului, pentru a mai ridica din suma depusă, vreo 10.000 lei, spunând că are nevoe pentru susţinerea procesului soţului ei. Suma urma să fie retrasă imediat, dacă nu ar fi survenit descinderea.

Datorită probelor zdrobitoare, fostul subcomisar Şova, a recunoscut în faţa d-lui Em. Tiron, judeţele instructor al cabinetului I, că suma de 100.000 lei ce a fost încredinţată d-lui plotonier Petre Mihalache, este parte ce i s'a dat de Sociu, din marele furt dela d-na Mauw şi că a doua zi după comiterea furtului, după ce banii, în bancnote a 500 lei, i-a ţinut ascunşi într'un boschet de flori din grădina caselor sale, i-a luat şi a plecat la Iaşi, apoi la Bucureşti, unde i-a încredinţat plotonierului.

D. plotonier Mihalache Petre, a fost adus la Bacău, pentru continuarea cercetărilor. Asupra acestui plotonier nu cade nici o vină, constatându-se că este de bună credinţă.

D. judecător Em. Tiron, ajutat de d. grefier Căpăţână, continuă cercetările în acest senzaţional furt.

Atacuri banditeşti lângă Buzău

Buzău, 30 Sept.

Astă noapte, bandiţi necunoscuţi au atacat din nou o camionetă ce venea dela Iaşi spre Buzău, în următoarele împrejurări:

Camioneta 499 Bacău, proprietatea d-lui Al. Abramovici, a fost angajată de d. Arthur Strosneider prof. de echilibristică pe sârmă, să-i transporte unele bagaje dela Iaşi la Bucureşti. Maşina a călătorit în bune condiţiuni, până în dreptul crucii Comişoaiei, 14 km. depărtare de Buzău, pe şoseaua Buzău—R.-Sărat, când şoferul Alexandru Botez a observat la scoborârea unei pante, după o cotitură, că şoseaua este barată printr'o sârmă groasă, bine legată de copacii ambelor părţi ale şoselei. Cu toate că şoferul Alexandru Botez, care avea ca ajutor pe Ion Olaru şi trei oameni de serviciu ai d-lui Strosnejder, şi-a dat seama că se găseşte în faţa unui pericol, n'a putut opri, fiindcă maşina mergea în plină viteză. Din această cauză, sârma de baraj care era foarte bine legată, cu toată isbitura produsă de maşină, nu s'a rupt, dar a scos din rădăcină copacul din partea stângă a şoselei, puţând astfel ca maşina să-şi continue drumul.

Maşina, căreia i s'au sfărâmat complect radiatorul, capota şi parbrizul din faţă, a fost adusă azi dimineaţă la Buzău, cu ajutorul altei maşini.

Şoferul Alexandru Botez, a povestit autorităţilor groaza prin care a trecut el şi pasagerii din maşină şi că după oprirea maşinei, a auzit trăgându-se focuri de armă din locul unde bandiţii îşi fixase locul de operaţie.

Cazul fiind adus şi la cunoştinţa legiunei de jandarmi, încă de astă noapte, d. căpitan Enescu, însoţit de o puternică patrulă de jandarmi, s'a dus la faţa locului în urmărirea bandiţilor, despre care se crede că fac parte dintr'o bandă formată din mai mulţi dezertori din regimentul 8 infanterie şi 7 artilerie Buzău şi 9 infanterie R.-Sărat.

De relevat, că tot în dreptul Comişoaiei, două femei care veneau spre Buzău au fost atacate de un necunoscut, care le-a cerut 6 lei, taxa de trecere. Femelle neavând bani asupra lor, necunoscutul le-a luat la bătaie. Una din ele fugind şi începând să ţipe, necunoscutul a scos un revolver, trăgând asupra ei 8 focuri de armă, doborând-o la pământ; iar acum câteva seri, o maşină ce venea încărcată cu tuburi de acid carbonic spre Buzău, a fost atacată în acelaş loc, cu somaţiunea de a se preda. Şoferul nevoind să oprească şi continuând drumul, bandiţii au tras nenumărate focuri de armă asupra maşinii, ciuruind-o complect. Ca prin minune, nici unul din pasagerii maşinii n'au fost atinşi de gloanţele bandiţilor.

Cum a fost capturată banda de tâlhari din Basarabia

— Amănute complete —

Chişinău, 29 Sept.

Am anunţat că banda de tâlhari care a terorizat judeţele Hotin şi Lăpuşna a fost în sfârşit capturată.

Iată amănunte complete asupra împrejurărilor în cari membrii acestei periculoase bande au căzut în mâinile poliţiei.

ISPRAVILE BANDEI GROISMAN

Cititorii noştri îşi amintesc desigur că acum vreo 6 săptămâni o bandă înarmată cu revolvere a atacat, la barriera Sculenilor, pe debitantul Tzimbler care a fost jefuit de 10.000 lei şi tutun în valoare de 28 mii lei.

Cercetările făcute de d. comisar E. Dimitriu, şeful poliţiei judiciare, au stabilit că atacul este opera unor tâlhari străini de localitate, în frunte cu faimosul Moşco Groisman, originar din Frumoasa (Orhei), vechi client al puşcăriilor, şi că după comiterea tâlhăriei banda a plecat la ţară.

Curând după tâlhăria de la barriera Sculenilor s'au săvârşit o serie de îndrăzneţe atacuri banditeşti între Călăraşi-Teleneşti-Orhei. După ultimul atac din Orhei unde a fost omorît cerealistul Weisman, poliţia s'a convins pe deplin că toate aceste tâlhării sunt opera bandei de sub şefia lui Groisman, dispărut din Chişinău.

In acelaş timp s'a stabilit că din bandă face parte şi faimosul Iacob Resmeriţă, din banda celebrului Cocoş, condamnat în contumacie la zece ani.

PE URMELE BANDIŢILOR

In vreme ce tâlhăriile din judeţele Lăpuşna şi Orhei continuau, agentul N. Stoianov dela poliţia judiciară din localitate a fost informat că Groisman a fost părăsit de soţia lui care aflase că era tâlhar şi că s'ar fi logodit cu o fată creştină din mahalaua Visterniceni.

Cercetările fiind îndreptate în această direcţie, s'a putut preciza că logodnica banditului locueşte în mahalaua Poşta veche.

Bazaţi pe această preţioasă informaţie, comisarul ajutor Melhic şi agenţii Pelivan şi Stonov şi-au stabilit cartierul în Poşta Veche. El şi-au închiriat locuinţe în diferite puncte ale mahalalei, au venit în contact cu populaţia, au legat prietenii şi au făcut chefuri. Cu chipul acesta au reuşit să identifice pe banditul Groisman, alături de care agentul Stoianov a luat chiar masa într'o seară la cârciuma lui Vulpescu, unde Groisman s'a ospătat împreună cu logodnica sa.

Urmărirea s'a putut face apoi cu uşurinţă şi într'o seară Groisman a fost văzut chefuind cu vestitul Iacob Resmeriţă şi alţi tovarăşi, în casa lui Ivan Marcenco.

Conform planului stabilit de poliţie, bandiţii n'au fost imediat arestaţi, dar gazda lor a fost pusă sub supraveghere. Aceasta s'a petrecut Sâmbăta trecută.

In noaptea de Luni, cei patru bandiţi, au pornit pe jos spre Orhei. Echipe de poliţişti deghizaţi îi urmăreau de-aproape.

SPIONUL BANDEI

Pe drum le-a eşit înainte urmăritorilor un copil, care fiind interogat de poliţişti asupra rostului său la o oră atât de târzie pe şosea, a dat explicaţii mulţumitoare. Lăsat să plece, copilul, în loc să-şi continue drumul, s'a înapoiat şi a dispărut în porumbişte.

După cum au declarat în urmă bandiţii, după capturarea lor, acest copil, fiul vitreg al lui Resmeriţă, era spionul bandei şi i-a anunţat că pe şosea sunt poliţişti şi jandarmi.

In timpul acesta bandiţii au încercat să atace pe bogătasul Vas, Ianos, epitropul bisericii Buna Vestire. Fiind simţiţi de gardieni, tâlharii au dispărut după un schimb de focuri.

LUPTA CU BANDIŢII

In noaptea de Miercuri, bandiţii s'au înapoiat acasă şi s'au culcat. Casa fu înconjurată atunci de poliţişti şi jandarmi şi tâlharii somaţi să se predea.

Surprinşi, bandiţii au atacat trăgând focuri prin ferestre. Din fericire nici un fos nu şi-a atins ţinta.

Poliţiştii au spart uşa şi au pătruns în casă unde s'a angajat o luptă disperată corp la corp. După o jumătate de oră cei patru bandiţi au fost dezarmaţi şi legaţi.

La această luptă au luat parte comisarii Delinski şi Melnic şi agenţii Stoianov, Vârlan, Pelivan, Gheorghiţă, Gardiac şi alţii.

La percheziţia făcută în casă s'au găsit opt revolvere mari automate, numeroase cartuşe, douăzeci costume bărbăteşti, cămăşi, ciorapi de mătase, blănuri, paltoane, bijuterii, stampile pentru plăsmuirea biletelor de vite şi buletinelor de populaţie.

RESMERIŢA INCEARCA SA EVADEZE

In timpul percheziţiei, Resmeriţă deşi legat de mâini, a lovit cu capul pe agenţii Gheorghiţă şi Badiac care îl păzeau şi a pornit într'o fugă nebună pe şoseaua Orhei.

Urmărit cu focuri de revolver, banditul a căzut într'un şanţ. Doi agenţi au rămas de pază lângă dânsul şi s'a anunţat Salvarea. S'a stabilit însă că Răsmeriţă n'a fost rănit ci a simulat, în speranţă că fiind crezut mort va fi lăsat fără pază şi va izbuti astfel să fugă.

Sub o puternică escortă Groisman, Răsmeriţă, Moraru şi Ion Cojoc şi femeile Zenaida Segărescu şi Paşa Melechişin, concubinele celor dintâi, au fost duşi la poliţia judiciară unde au fost puşi în lanţuri.

TALHARII MARTURISESC

Dela primele cercetări, bandiţii au mărturisit tâlhăriile şi atacurile banditeşti şi numeroasele furturi de vite săvârşite în judeţele Lăpuşna, Orhei şi Fălciu, în total 15 nelegiuiri.

La unele din aceste isprăvi au participat şi cele două femei deghizate bărbăteşte.

Pentru moment bandiţii neagă că ar fi asasinii cerealistului Weisman.

Ei au mărturisit că banda era finanţată de cunoscutul comerciant de vinuri Aron Goihman, din str. Alexandru cel Bun 101, care le-a procurat armamentul şi le plătea chiria. Comerciantul a fost imediat arestat.

Cercetările continuă.

După cum suntem informaţi, d. chestor Muscalu va face raport pentru decorarea tuturor poliţiştilor cari au conlucrat la descoperirea şi urmărirea acestei fioroase bande.

Pe măsură ce cercetările vor înainta, vom reveni cu noui amănunte.

Al. Zidăreanu

—xox—

Şedinţa consiliului comunal din Târgovişte

30 Septembrie

Consiliul comunal din Târgovişte a ţinut azi, şedinţă, sub preşedinţia d-lui primar Petre G. Popescu.

Consiliul a aprobat facerea împrumutului de trei milioane lei, dela Casa naţională de economii şi cecuri poştale, pentru construirea halei de carne şi peşte şi continuarea canalului pe străzile V. Dumitrescu, Independenţii, până în obor, aprobând şi planurile şi devizele pentru hală şi canal.

S'a aprobat rectificarea bugetului, determinată de contractarea acestui împrumut; deschideri de credite şi ratificări de licitaţii.

Pilotina „Hirondelle" C.E.D.

în pericol de a fi scufundată în largul mării

Sulina, 29 Septembrie

Azi dimineaţă cu toate că sufla vântul de NNE agitând marea din aceiaşi direcţie, totuşi piro-barja „Speranza" de 273 t.r. C.E.D. sub pavilion italian, care face traficul între Bugaz (Cetatea Albă)-Dunăre-Constanţa, intrată ieri la adăpost din cauza timpului ameninţător a cerut şi obţinut pilot spre a ieşi la mare. După facerea rondoului, pilotina „Hirondelle" a urmat vasul în largul mării spre a debarca pilotul conducător.

După mai multe manevre spre a putea acosta la flancul piro-barjei, care rula şi tanga îngrozitor între valuri, la un moment dat izbit cu atâta violenţă flancul drept al pilotinei cu colţarele lipsite de paraborduri, încât numai mulţumită pilotului conducător şi a timonerului în subordine, nu s'a înregistrat o cumplită catastrofă, pilotina scăpând numai cu câteva picioare rupte din lungimea copastiei.

Navigatorii se întreabă: cum se admite navigarea spre mare, — fie deşert, fie încărcat — unui vas într'o stare îndoelnică de navigabilitate, o adevărată epavă, ca cel de care este vorba mai sus, care, dacă la evidenţă este lipsit de părţi vitale — paraborduri — ce poate fi cu restul corpului şi aparatelor de manevră, indiferent dacă e vorba de maşină sau de cuvertă?

—xox—

Două sinuciderii

în jud. Iaşi

30 Septembrie

Două sinuciderii s'au întâmplat în judeţul nostru. Bătrânul Alex. Burdujac, din com. Arana (Iaşi), suferind de pelagră, s'a refugiat în cimitirul satului spânzurându-se de un copac.

— Din aceeaşi cauză, s'a spânzurat şi săteanul Ilie Popa din com. Nadrajac (Iaşi).

—xox—

Ştiri diferite

TG.-FĂLCIU

INCENDIU. — Un incendiu s'a declarat la conacul d-lui ing. Motzoi, din Berezeni (Fălciu).

Focul a cuprins câteva şuri, ameninţând să cuprindă şi clădirea principală a conacului.

S'au cerut ajutoare primăriei, care a trimis imediat pompele la locul incendiului.

Jandarmii au făcut cercetări — fiind indicii că focul a fost pus.

Adjud

FATA ARSA IN PUFEŞTI. — Pe când fata Maria Olaru, de nouă ani, din com. Pufeşti, satul Ciorăni, punea gaz într'o lampă ce era aprinsă, deodată lampa a luat foc, iar bidonul cu gaz a făcut explozie.

Fata a fost cuprinsă de flăcări.

Tatăl ei, sărind în ajutor s'a ales cu arsuri grave pe faţă şi mâini. Fata, după 24 ore, a încetat din viaţă, în cele mai grozave chinuri, iar tatăl ei este internat în spital.

JUCANDU-SE CU FOCUL, ARD TREI CLAI DE FAN. — La văduva Păuna Mărcuţă, din Adjudu-Vechiu, mai mulţi copii s'au jucat cu foc pe lângă nişte clăi de fân. Fânul a luat foc, arzând trei clăi. Sătenii, văzând focul, au sărit în ajutor şi cu mare greutate s'a evitat o nenorocire.

STAREA VIILOR. — De câteva zile, temperatura s'a ridicat, contribuind a coacerea strugurilor şi porumbuui.

DELA „ASOCIAŢIA AGRICOLA". — Comitetul „Asociaţiei agricole" din localitate a decis să semene, în primăvara viitoare, peste 20—25 ha. grâu, în lotul Camerii de agricultură, iar în restul loţului, potrivit planului de asolament al ministerului de agricultură şi domenii, să semene porumb.

TG.-MUREŞ

INCERCARE DE RAPIRE.- Alex. Şandor din Voiniceni, a încercat să răpească pe fata Maria Togănel. Fetei, i-a sărit în ajutor mama sa, dar au fost rănite cu cuţitul.

Din ancheta făcută de către jandarmerie, reese că fata, a fost concubina tânărului, pe care l'a părăsit de mai multă vreme, iar acesta voia să o aducă cu sila acasă, ca să reia viaţa comună.

APEL PENTRU CONSTITUIREA COOPERATIVEI.— Un grup de români a luat iniţiativa înfiinţării unei cooperative de consum.

Pentru ca această cooperativă, să poată lua fiinţă cât mai curând, iniţiatorii fac apel către toată lumea românească din oraş: funcţionari, profesiuni libere, meseriaşi şi muncitori, de a se înscrie ca membrii ai ei.

Bacău

DELA SERBAREA HIPICO-SPORTIVA. — In reportajul nostru cu privire a desfăşurarea programului marei serbări hipico-sportivă dela reg. 10 roşiori, organizată şi condusă de d. colonel Madancovici, comandantul acestui regiment, din eroare s'a strecurat 1 m. 05 înălţime la baraj, *în loc de 1 m. 75* înălţime cât s'a sărit în realitate, de d-na Anny colonel Madancovici şi sublocotenenţii Ursu şi Marinescu.

In ziua de 8 Octombrie ofiţerii regimentului 10 roşiori, vor mai da o mare serbare hipică, tot sub conducerea d-lui colonel Madancovici, în parcul „Bistriţa" dela Gherăeşti.

S'A IMPUŞCAT DIN IMPRUDENŢA. — Tânărul Gh. Ojogel, din com. Luncani, s'a împuşcat din imprudenţă la casa părinţior săi.

Din cercetările făcute, reese că numitul a găsit o armă cu două ţevi într'o porumbişte şi ducând-o acasă a aruncat-o pe cuptor. Arma, care era încărcată, din cauza puternicei izbituri, s'a descărcat, lovindu-l în partea dreaptă a abdomenului.

In stare gravă el a fost internat la spitalul comunal „Pavel şi Ana Cristea" din localitate.

MARE FURT LA UN COMERCIANT. — Făcători de rele prin spargerea unui geam, s'au introdus în cârciuma d-lui Ioan I. Simion, din com. Scorţeni, de unde au furat o mare cantitate de marfă: coloniale, articole de îmbrăcăminte, tutun şi vre-o 900 lei.

AMENAJAREA UNEI PIEŢE. — S'au început lucrările de amenajare a pieţei din faţa bisericei catedrale Sf. Nicolae, — piaţă destinată pentru solemnităţi militare şi altele.

Această înfrumuseţare a municipiului nostru, se datoreşte interesuui ce-l pune d. primar M. Văgăunescu.

ILUMINATUL. — Al treilea motor Diesel, de 370 H. P., fiind adus şi depozitat în curtea primăriei, se fac pregătiri pentru începerea fundaţiunilor sub supravegherea d-lui ing. N. S. Christidy.

Cât vor dura lucrările, iluminatul public va fi redus

Primăria roagă publicul să facă cât mai mare economie de curent, neputând funcţiona decât cele trei turbine dela uzina hidro-electrică dela Gherăeşti.

FOCŞANI

CAND COPIII SUNT SINGURI ACASA. — Copiii Margareta Mărcuţ, de 4 ani şi Tasica S. Apostol, de 5 ani, din com. Adjudul-Vechiu, au fost lăsaţi de mamele lor, femei văduve şi muncitoare cu ziua, singuri acasă.

In joaca lor, s'au gândit să coacă un bostan şi pentrucă în vatră se stinsese focul, au aşezat bostanul în claia din curte şi i-au dat foc. Flăcările au mistuit cu repeziciune întreaga claie şi s'au întins şi la vecini, arzând un gard şi o şură. Numai datorită grabnicei intervenţii a locuitorilor, s'a evitat un dezastru.

CADAVRU GASIT. — In pădurea pendinte de com. Tulnici, patrula de jandarmi a găsit cadavrul unui bătrân. Făcându-se cercetări, s'a stabilit că mortul este Gh. Frasin, de 80 ani. Moartea i-a venit din cauza unei boale incurabile.

DELA MUTILAŢII DE RAZBOIU. — Filiala Societăţii mutilaţilor de război, din localitate a ţinut zilele acestea o nouă şedinţă a comitetului de acţiune. Cu acest prilej, d. maior Cristopol, preşedintele filialei a făcut o largă expunere asupra nevoilor urgente ale invalizilor de toate categoriile.

Se discută apoi modalitatea plecării invalizilor cari urmează să fie revizuiţi, pe ziua de 11 Octombrie, la spitalul militar din Bucureşti. In acest scop, invalidul Iancu Iancu, cere ca d. preşedinte să stăruie pe lângă organele C. F. R., să se pună pentru ziua de 10 Octombrie, la dispoziţia mutilaţilor, un vagon special, avându-se în vedere faptul că sunt vre-o 40 inşi, iar condiţiunile de călătorie sunt dificile. Ar urma astfel ca mutilaţii din întreg judeţul să plece cu vagonul ce s'ar ataşa la personalul ce pletcă din Focşani la ora 12,45 d. a.

JUDICIARE. — D. I. Huidulescu, şeful personalului din ministerul de justiţie, a inspectat zilele acestea tribunalul local.

La gară a fost întâmpinat de funcţionarii tribunalului, în frunte cu d-nii C. Spiridon, primul grefier, M. Burgă, secretarul parchetului şi grefier Vlădescu. D-sa a rămas foarte satisfăcut de modul cum se comportă funcţionarii justiţiei locale.

Seara s'a dat un banchet la restaurantul „Modern".

VIOL. — In com. Jariştea s'a întâmplat un odios viol, în următoarele împrejurări: Pe când fetiţa Ecaterina State Buzdruz era la păscut cu vaca, a fost ademenită de Ion Milea, om însurat şi cu copii, care a violat-o. La tipetele victimei, care are numai 10 ani, au sărit părinţii ei, cari erau în apropiere, şi au salvat-o din mâinile bestiei.

Fiind pus în urmărire, întrucât a dispărut din sat, lăsându-şi nevasta şi copiii, criminalul a fost prins într'un sat din împrejurimi şi înaintat parchetului.

BRAD (Hunedoara)

FURTURI CU SPARGERE. — In timpul din urmă spargerile în Brad şi împrejurimi s'au înmulţit în măsură îngrijorătoare.

In localitatea Gura-Barza, la uzinele soc. miniere „Mica", doi locuitori din comuna vecină Criştior, Socaciu şi Lazăr Moş, au încercat prin mituirea paznicului de noapte oferindu-i 10.000 lei — să pătrundă prin spargere, în încăperea unde se păstra minereul cel mai bogat de aur, spre a fi prelucrat.

Pasnicul I. Zârna, prefăcându-se că acceptă propunerea, a înştiinţat direcţia societăţii, care la rândul ei a înştiinţat postul de jandarmi.

Jandarmii, punându-se la pândă în noaptea fixată, au reuşit să surprindă pe spărgători asupra faptului şi să aresteze pe unul din ei, Socaciu. Al doilea, Lazăr Moş, a putut să dispară fără a lua însă nimic. Fiind pus în urmărire, el s'a prezentat singur, peste 2 zile, la parchetul de Hunedoara.

— La fabricantul şi comerciantul Sigismund Kugel din Brad, s'a petrecut o nouă spargere. In magazia sa din localitate, un hoţ, introducându-se în timpul nopţii, a reuşit să fure dintr'un săltar 2000 lei. făcându-se apoi nevăzut. Spargerea s'a descoperit numai în dimineaţa următoare, când proprietarul a deschis magazia.

— In sfârşit, tot zilele acesta s'a comis încă un furt îndrăzneţ cu spargere, la biserica catolică din localitate. Făcători de rele s'au introdus în timpul nopţii, prin forţarea uşii de la intrare, în biserică, furând 1500 lei, ce se aflau în „caseta ofrandelor" şi diferite obiecte de preţ, dispărând apoi.

ESCROCHERIE.—Un străin a sosit acum 4 săptămâni în localitate, dându-se drept reprezentant al firmei „Rosenthal Marton" din Oradea şi făcând o intensă reclamă pentru plasare de stofe. In felul acesta a izbutit să convingă pentru 30 de persoane, în majoritate funcţionari din localităţile Brad şi Gura-Barza, să facă numeroase comenzi de stofe, plătindu-i fiecare aconturi de câte 300—400 lei, în schimbul unor chitanţe cu semnături false.

După plecarea lui, trecând câtva timp fără ca să mai dea nici un semn de viaţă, unii din cei păcăliţi s'au adresat firmei, al cărui reprezentant se pretindea escrocul, urgentând trimeterea stofelor. S'a descoperit atunci că acesta nu avea nici o legătură cu numita firmă.

Se crede că acelaş escroc, cu aceleaşi metode, a înşelat multe persoane şi din Dobra (Hunedoara) şi din alte localităţ ale acestui judeţ, unde a operat. Persoanele înşelate din Brad au reclamat cazul la parchetul de Hunedoara.

MIŞCARE CULTURALA. — Odată cu începerea toamnei, mişcarea culturală în Brad a devenit deosebit de activă. Astfel în ziua de 16 Septembrie funcţionarii din Brad ai soc. miniere „Mica" au reprezentat pe scena „Casinei Române" din localitate, hazlia piesă în 3 acte „Finul conţei", după care a urmat o serată dansantă.

Producţia dată în scopul măririi fondului pentru terminarea bisericii ortodoxe din localitate, a avut un deplin succes moral şi material.

— La 17 Septembrie, d. prof. universitar I. Lupaş din Cluj, aflându-se într'o călătorie de informaţii în ţinutul nostru, pentru strângerea de material în vederea monografiei despre „Revoluţia lui Horia", pe care o pregăteşte, a ţinut în localitate o conferinţă despre: „Răscoalele ţărăneşti, în Ardeal, în secolul al XVIII-lea". Conferinţa a fost ascultată cu deosebit interes de un foarte numeros public.

— In sfârşit în seara de 23 c., d. docent, medic colonel I. Michăilescu, de la facultatea de medicină din Bucureşti, — din iniţiativa asociaţiei culturale „Acţiunea Românească" — a ţinut la casina română din Brad, în faţa unui numeros public intelectual o interesantă conferinţă „Despre suflet şi Dumnezeu în ştiinţă". Conferinţa a fost urmată de cântece executate de corul, de curând înfiinţat, al funcţionarilor soc. „Mica" din Brad.

A doua zi, la 24 crt., d. prof. Michăilescu şi-a repetat conferinţa în localitatea Gura-Barza, de lângă Brad.

OASPEŢI STRAINI. — La 23 crt. a sosit în localitate, venind de la Abrud, un grup de 5 geologi elveţieni, ce se află într'o călătorie de studii prin ţara noastră, în special prin ţinutul aurifer al munţilor apuseni.

Oaspeţii străini sunt întovărăşiţi de un grup de inginerî şi geologi români, în frunte cu d-ni profesori I. Popescu-Voiteşti de la Cluj şi Athanasiu de la Bucureşti.

ISMAIL

FEMEE HOAŢA. — Femeia Ciobotaru a fost înaintată la oficiul chesturii Ismail, pentru furt comis în prejudiciul femeei Parascovia Silicenco.

INCENDIU. — La domiciliul locuitorului Repschi, din comuna Broasca, s'a declarat un incendiu.

A ars acoperişul casei.

Focul a luat naştere din neglijenţă.

SINUCIDERE. — Pe malul Dunărei, în dreptul grădinei publice, au fost găsite obiectele funcţionarului Grigore Tolstoi, care şi-a pus capăt zilelor înecându-se.

Cadavrul sinucigaşului a fost pescuit.

FURT. — Dela pescarul Andrei Taras, din Vâlcov, s'a furat o barcă şi 5 legături de cârlige de pescuit, iar pescarului Grigore Dehterev o pânză de barcă.

— Funcţionarul Popa Constantin, dela administraţia financiară a reclamat chesturii că în noaptea de 27—28 Septembrie i s'a furat o geantă în care erau mai multe acte importante.

— Simion Vâlcov, din Vâlcov, a reclamat că pescarul Apostol Crafcenco, i-a furat din ostrovul Ermacov, o barcă cu 12 cravace.

Cu ocazia cercetărilor asupra infractorului s'a găsit şi un revolver cu 6 focuri.

— Femeii Irina Bălan, din satul Nou, i s'a furat de Alexandru Cetferov 200 lei.

FALS. — Gheorghe Boengi, din Bolboaca, a fost înaintat comisariatului, pentru faptul că a falsificat recipisa eliberată de comerciantul Paul Gherşcovici.

A AMENINŢAT CU MOARTEA. — Măcelarul Grigore Fotev a fost dat în judecată pentru că a ameninţat cu moartea pe mai mulţi măcelari în timp ce se afla la abator.

MONEDE FALSE. — Vasile Neicu din Reni, a fost înintat comisariatului pentru că s'a găsit asupra lui o monedă falsă de 10 lei. Se fac cercetări pentru a se stabili provenienţa ei.

INCERCARE DE SINUCIDERE. — Olga Cricopol, de 23 ani, din Reni str. Regele Carol nr. 148, din cauza unor neînţelegeri familiare, a încercat să se sinucidă bând o cantitate de 150 gr. spirt denaturat.

Transportată la spital este în afară de orice pericol.

INTRUNIREA MUNCITORILOR. — In sala clubului Unirea a fost adunarea muncitorilor manuali din Reni pentru alegerea comitetului. Au fost realeşi d-nii: Ion Giurgea, ca preşedinte; Mihai Botezatu, secretar; membri: Ilie Casapu, Proica, Ilie Lozovschi, Ilie Botea, Afanasie Maimuleac şi Stru Pritvoschi; cenzori: Andrei Reutzchi, Gheorghe Stoica şi Petre Mimai şi supleanţi: Nicoae Manole, Ioan Tonev şi Sava Ciacâr.

CALARAŞI

DELA SERVICIUL TEHNIC JUDETEAN. — S'a aprobat, pe cale de regie executarea unui pod de vase, pe şoseaua Armăşeşti-Armăşeşti-Gară, în valoare de 30.000 lei.

BURDUJENI

BRUTARIE CLANDESTINA.— Problema pâinii e soluţionată parţial la Burdujeni. Străduinţele delegaţiei consiliului şi primarului, d. I. Stoleriu, au fost încununate de succes. Pâinea, deşi de câteva zile mai scumpă: 6 şi 5 lei kg., se fabrică de bună calitate şi greutatea de un kg., fără toleranţă. de brutăriile autorizate de comună. Mai fabrică pâine însă şi o brutărie clandestină, proprietatea lui Avram Lupovici, care funcţionează fără autorizaţia consiliului de higienă a judeţului şi cea a consiliului comunal, cerute de regulamntul pentru funcţionarea brutăriilor. Această brutărie e instalată într'o magazie insalubră de scânduri, cu acoperişul de şindrilă. Aşa cum funcţionează această brutărie e un focar de boli şi prezintă un permanent pericol de incendiu pentru întregul oraşel. Pâinea ce se fabrică e de proastă calitate şi cu lipsă la cântar. Din aceste cauze, proprietarului brutăriei i s'au dresat acte pentru contravenţii.

La controlul făcut de delegaţii primăriei, d-nii It. Cerchez şi Rudolf Suţer, brutarul Lupovici l-a ameninţat şi ultragiat.

Această situaţie dăinueşte în localitate de câteva săptămâni, fără ca să se producă intervenţiile drastice ce se impun.

ŞEDINŢA CONSILIUL COMUNAL. — Consiliul comunal a ţinut şedinţă lunară, sub preşidinţia d-lui primar Ion Stoleriu, asistat de d-nii N. Neagu, notar şi Emanoil Bucaciuc, secretar comunal.

Consiliul a aprobat contul de gestiune al comunei pe anul 1932—33, încheiat cu un deficit de 309.348 lei.

Se fixează apoi preţul fâinii la 6 lei kg. cea albă şi 5 lei cea neagră, fără nici o toleranţă de greutate.

Consiliul respinge cererea măcelărilor de urcarea preţului cărnii de vită.

In urma expunerii d-lui primar I. Stoleriu, care arată că locuitorii cer să li se majoreze preţul zilei de lucru, pentru acoperirea cu prestaţii în natură a debitelor ce le au la comună, consiliul a fixat următoarele preţuri: 30 lei ziua de lucru cu braţele, 40 lei ziua de lucru pentru un meseriaş, 60 lei pentru o zi de lucru cu o vită şi 100 lei pe zi cu două vite.

Se admite urgenţa pentru repararea reţelei electrice pe str. Cuza-Vodă, până la eşirea din oraş spre barriera Picpeni.

Şi-a omorât fratele, din gelozie

Iaşi, 30 Sept.

Un impresionant fratricid, provocat din gelozie, s'a făptuit în com. Ceplenţa (Iaşi).

Tânărul Anton Verea surprinzând pe fratele său Gheorghe, în intimitatea fetei Tinca Grigorie, pe care primul o iubea şi intenţiona s'o ia în căsătorie, a tăbărît asupra lui, dându-i mai multe lovituri cu un topor.

După comiterea crimei, Anton Verea a dispărut. Fratele său, pe moarte, a fost dus la spital.

—xox—

Intrunirea cuzistă la Iaşi

DECLARAŢIILE D-LUI PROF. A. C. CUZA

Iaşi, 30 Septembrie

L. A. N. C. a ţinut, astă seară, o intrunire, la sediul organizaţiei, din str. V. Conta.

După ce au vorbit numeroşi fruntaşi ai ligii, d. prof. A. C. Cuza a făcut o largă expunere a situaţiei triste în care se află ţara acuzând partidele politice şi pe evrei de această situaţie. Expunând apoi situaţia politică externă, d. prof. Cuza a susţinut necesitatea conlucrării cu Germania. D-sa a anunţat apoi, că L. A. N. C. a decis ca, în apropiatele alegeri generale, să lupte în toate unghiurile ţării ferindu-se de orice contact sau înţelegere cu vreun partid politic.

S'a votat o moţiune prin care se cere, să se asigure, în eventualele viitoare alegeri, nepărtinire şi libertate.

Intrunirea terminată, asistenţa, în număr de câteva sute, a făcut o manifestaţie de stradă având în frunte fanfara proprie.

—xox—

Transport

de ţiţei sovietic în rada portului Sulina

Sulina, 28 Septembrie

Din portul Novorosisk al Rusiei sovietice a sosit ancorând în rada portului nostru vaporul-tank german „Usedom", încărcat cu circa 2000 t.m. de ţiţei sovietic destinat Cehoslovaciei în transit. Marea agitată din spre N.N.E., din cauza vântuui ce de trei zile suflă destul de tare nepermiţând ieşirea şlepurilor-tankuri de a primi caricul în transbord, s'au făcut demersuri pe lângă căpitănia de port C.E.D. de a conduce şi parăma vaporul-tank la cheul „avant-portului" spre a putea face transbordarea. Vasul, ca provenind din localitate contaminată, este supus la o riguroasă supraveghere sanitară pe tot timpul staţionării sale în apele noastre.

Asociaţia notarilor

din judeţul Caliacra

Bazargic, 29 Septembrie

Zilele trecute s'a fă